

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Ioseppi (Hegesippi) de bello Iudaico libri V - Cod. Aug.
perg. 82**

Josephus <Christianus>

[S.l.], [9. Jahrh.]

Liber secundus

[urn:nbn:de:bsz:31-65728](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-65728)

INCIPIT EIUSDEM LIBER SECUNDUS

Depulso igitur herode libera ut in defuncto solent
 iudicia populi de promebantur grauem fuisse illū
 et intolerabilem sibi. In iusta imperia incuies exer-
 cuisse. Tyrannum nrī seuum suorum parricidā
 domesticum. Expoliatorem publicum nemini que-
 riam dereliquisse tributis exausta omnia. Locupletatos ali-
 enigenas iudaeos exinanitos. Qui templo hostem induxerit.
 Ea omnia sacrilegio contaminant. Beatos quidem fecissent
 cum tormenta uiuentibus non deessent. plura malorum
 iudeam post depulsam captiuitatem in paucis annis sub he-
 rodis imperio pertulisse. Quam in ipsa captiuitate sub hoste
 barbaro sustinuerit. Cum sibi babiloniorum reges imperitas
 essent. sub illis tolerabilia exilia quam sub herode domesticū
 domicilium. ab illis ad sua remisit. ab hoc fugatos in mitiorem
 lario. xerse superbiorem sperasse finem malorum. Ut sibi li-
 beris exilio sibi em clauderet. sed accessisse ad seruitutis mise-
 riam. Archelaum spontaneum successorem qui et herodem
 seferret. & noua adderet. miserum hoc in regnis esse. quod
 his eligeretur. miserius quod inuitis imponeretur. solacium
 seruitutis uideri sibi sibi dominum legunt. eo quod fiat benigno-
 rē si defertur imperium superbius si usurpetur. Longe
 itaque archelaum herode tolerabilem futurum. cum iste ad-
 iunxisset regnum ille acceperit. Ea non solum crebro in
 iudeam conferebantur. Verum etiam roma adstanti arche-
 laum per orantibus accusatoribus in hos obiecta apud cesarem
 tenatumque ubi de regno archelai confirmando abrogando que-
 ritur certatum. Denique cum in templo apollinis quod cesar con-
 siderat multisque ornatibus uenisset taret lucus esset cognitio
 in datus. Quo salomes filia antipatris ualidius caeteris aduersus
 archelaum prosequatur. Salomes filia antipatris illa quam supra
 diximus. Et multa alia dicendi ualidius prosequatur. Mirari se
 quod archelaus quasi perendum a cesare regnum preloenderet
 iam dudum intra iudeam in consul-
 tum usurpatione temeraria.

to cesare regem exercuisset. Quid enim sella aurea ad
taquē die adema nisi regni insignia forent. quo spū sedere pres
ferit supra thronum regium. de sublimi solio salutare plebem
cum fusum stipantibus numeris militaribus more quodam
imperatorum prode adema quod cesaris iudicio seruari oportu
rat. Non solum pro potestate romani imperii. sed etiam pro
iure testamenti. Herodem enim nec preripere potuisse
ri uel senatui. Quod ipse uel a senatu accepisset & superior
testamento expressisse satis prope inditium uoluntatis. Qu
anthipater succedere sibi in regnum sensu integro per pens
consilio declarauerit. et posteriore omnia cesaris iudicio re
seruasse. Quamuis saluto iam corpore anxius supremo per
culo. nec ullius iam sensus aut consilii capax dictauerit. non
quod arbitrabatur sed quod ingerebatur preceptorem igitur im
perii de seipso pronuntias se quā non mereretur. Tunc cesaris iu
dicio in regnum substitui nam si meriti sui conscius foret pōtē
potius quam eripere maturauisset non petendo autem sed uol
pando. quem petitione constiterint. Etiam in pecuniariis re
gotis preiudicare solere ut preposteris litigatores cedant cau
hic uero non pecuniarium questum in crimen uocari sed imperii
romani uiolatum ius reuerentiam despectam spretam potes
tem indignum estimatum romane curie senatum. Qui solent
regnum dare atq; eripere ut cesari uel uisam conferendi impe
rii seruare & prerogatiuam. Quid facturum esse cum regnare
legitime coepisset. Qui ante regnum in sole uisisset necatos pro
ea plurimos quia opem fessis rebus & tributorum alleua menta
deponerent remedium postulantes bellum interrogatum in
terfecta nouem milia iudeorum.

iudeorum nouem mi
lia a berchelao inter
fecta.

In ipsa uenerabili apud suos pasche
britate pro patribus homines immolatos sacratorum. Quia
templi festa conuenerunt sanguinem fusum spectaculum
miserabile. si quis cesorum stragem recensere at babilonios
reuerit se arbitratur. quanto crudelius ac uicem mis
Quae in hoste barbaro plena in manus se uitae atq; impietatis
marentur hanc sportulam ciuibus datam hoc sacrificio

chelaum regni sui primordia commendauisse debere miserari
 cesarem senatumque reliquiarum iudeae quae quon-
 dam liberis fulta populis seruitutem obtaret si modo
 tolerabilem liceret perpeti subrege iusto longe illum ab
 esse a iure imperitandi siquidem nulli apud iudaeos regnum
 competere. Hisi equiesse ex generatione iudae sicut lex
 diceret. At uero istum idumeum genus quem nulla pro-
 sapie regalis origo contingeret inreuisse honorem indebi-
 tum. Antipater pater herodis. Siquidem cum antipater
 sibi atque archelao fuerit auus prestans diuitis ceterisque
 artibus potens et maxime romanorum amicitia caesarique
 seniori bello probatus cum posset regnum sibi adscisere
 numquam tamen affectauerit qui nequaquam defen-
 dere aliis maluerit quam sibi parare. Meritoque illum
 habitum ut patrem optimum qui iudeam in liberta-
 tem uindicauerit uulneribus suis nec in seruitutem hero-
 dem anthoni testimonio qui pater noster hospes sibi fuisse
 in regnum adspirauisset. Ex illo iudaeorum res in minu-
 tas egisse ut hostem non ut rectorem. Cum igitur etiam
 ipse adulter regni fuerit. Quomodo potuisset ab eo legi-
 tum regnum creari non deprecari tamen quo mi-
 nus sub regno sint sed agere ut sub romano cuius sibi gra-
 tiam iam inde amachabeis paratam tantum per usurpa-
 tionem regni postea degenerauerint ut multo inferiores
 sint his aduersum quos romanam perierint societatem.
 Denique orare se ut eadem conditione iudea quasi praepre-
 sidale iudicium a uobis adipiscatur. Quo deuotionis nostrae
 experimentum. Utrum quis editiosi ac repelles uocamur
 possimus moderatis iudicibus obtemperare. Quid nicolaus
 aduersus salome dicta responderit contra iudeas. Aduer-
 sus nicolaus respondet inquietissimam nationem insolentiae
 suae adseruit penas dedisse. ne his potissimum archelaus in-
 inuidiam inexcusabilis criminis accerseret. Super seditio-
 nem pacem turbarent atque a romanorum societate animis
 atque armis discederent. De testamenti autem prelatione

antipater
 pater herodis

X

quid nicolaus
 aduersus salome di-
 cta responderit
 contra iudeos

quis dubitare & cum & posterius preferri soleat superioribus
et hoc multo ualidius ceteris uideri debeat. In quo cesari confir-
mandi regalis iudicii seruata sit prerogatiua quocum-
lata potius quam inminuta romani nominis reuerentia
sit. si & uobis cesar non precripiatur regibus quod priu-
tis licet. ut eorum ualeant testamenta. & quem potissi-
mum sibi cupiant succedere ultimo scribant stilo atq; ab
illis iterum ea uobis honorificentia seruetur. ut confir-
matio iudicii a uobis petatur. ut si succedat quem pat-
elexerit uos probaberitis. Quando igitur magistratus
herodes cum tibi cesar seruauit prerogatiuam an quan-
do preterit ubi antipas substituitur. Cesari preteritur
ubi archelaus subrogatur cesar adsciscitur sine firmamen-
to illa res stabilis diuino itaq; iudicio ubi iustitia deerat
uel simulationi uel uoluntas firmamentum defuit. Ubi
autem equitas animis uel precebat. robor questum ut iu-
diciu confirmaretur. Considera igitur utrum fece-
rit iniuriam quite eligerit aut rescindi debeat quod de
arbitro sancendum reliquit rerum omnium dno. Cui uere
etiam reges cedunt potestatem. Qui enim sciunt quem elige-
re & ad imperandum nec in successore falli potuit quin est
falsus. Inconfirmatore nam quite arbitrum constituit cog-
nouit utiq; talem successorem sibi constituendum qui tibi
quem constitueres non displiceret. Auditis partibus cesar
sententiam distulit. Archelaum a cesare rectoris munere
non regis honore prepositum. Deinde conlato cum senatu
consilio archelaum genti preposuit ut fungeretur rectoris
munere non regis honore. spondit tamen & regnum
daturum sibi ita gereret ut probaretur. Iam enim temp-
tamenta dissensionis israhelice populi nuntiantur retri-
cas duos constituit herodis filios philippum & antipater
qui cum archelao de regno certauerat herodis sorori cui no-
men erat salomen legatum seruauit & iam alia ipse ad-
iunxit duobus quoq; filiabus herodis mille talenta que
sibi relicta erant dispercienda arbitrabatur. Addidit

antipas

capitula

s

Quam alia sexcenta milia & ea ferore liberis sociari censuit.
 Quendam mendaciter alexandrum se simulasse. Inter ea qui
 dame iuuenibus simulasse alexandrum & propter misericor
 diam ab his quibus necandi munus ab herode patre foret man
 datum subrogatis alius in locum suum cum fratre se aristo
 bolo dimissum miletum petit & inderoman quod difficili
 us apud ignotos cognoscere tur ubi facile iudeos ad rerum
 nouitatem promptissimos excitauerat nisi conperito cesar
 ad se eum per duci otius per celadum quendam qui alexan
 drum plene nouerat precepisset. Celadus ubi iuuenem ui
 dit similitudine deceptus hesitauit sed reliqua prespicieus in
 dicia non conuenire quesuit ubi esset aristobolus. At ille
 in cypro insula degere adseruit cauentem insidias eo quod
 conuncti inter se fratres facilius extinguerentur. Deinde
 ad cesarem deductus aperuit ilico inpunitate promissa fretum
 se speie similitudinis quod esset alexander simulauit se ut
 innumerabilia munera quasi regis filius iudaeis conseque
 retur. Cesar dolum risit sed et ipsum in munem dimitti
 iubeat & eos qui ultra priuatum modum quasi regis filio de tute
 rant satis multatos esse pronuntiauit quod super fluis sump
 tibus finita dispendia tolerauissent. Arcelaum a cesare
 uennum religatum. Arcelaus autem profectus in iudeam
 ob scitatem morum & insolentia accusatus apud cesarem
 cognita inter partes causa uennum religatur opesque eius
 thesauris cesaris adiudicata hoc merito precium luit quin ex
 fratris sui germani conuige suas conpresserat cupiditates.
 Nam ubi alexander obiit patris imperio nec traditus glafira
 uxor eius archelao rege cappa docum genita quem anno
 dum supra memorauimus libies regi iudae secundis est copu
 lata nuptis. Quo defuncto reuertit ad patrem illic con
 templatus archelaus quod fratrem mariti filiorum patruum
 haud quaquam pie refugiendum arbitraretur. Itadepe
 rre cepit ut uxorem eiceret ariannen & glafiram in lo
 cum illius substitueret non multo post ubi mulier in iudeam
 rediit. Somnum glafire uxoris alexandri filie archelaus

cappadociae regis. Uidet in somnis alexandrum & complecti desiderauit. At ille indignanti similis a complexu refugus in sus est dicere. Haec est gl'asira promissa fides. ita amores erga te seruafti. meos quorum memorem te esse oportuit. sed esto adulescentula secundas nuptias nosse fugeras & iam nectertias etiam ne fratrem mariti. ita Temea delectauit iniuria ut in mediocum testio nupta coniugi remeare non erubesceres sed in cura ne diutius maneat contumelia mea. Contagio tuo nec longum lae labitur. fraterni incestus matrimoniu. exsurget mulier & familiaribus narrauit somnium. atq; ipsa biduo post defuncta fidem fecit. Quod huiusmodi contagia nec uiuorum legibus impunita sint. nec mortuorum uoluntatibus. Ipse quoque archelaus uidit in somnis spicas nouas & magnas ab ubi uorari. Cui querenti respondit interpretes nouem spicas nouem annos significari quibus potestate usus sit amplissima et maxima. itaq; anno nono imperii sui mutationem idem fore. Et quod boues qui arua aratro soleant inuoluere mutationem significent laboriosam que deuoret atq; obsorbeat merita superioribus cognitis quinto die uenit acesare qui eum ad iudicium romam deducet & in quo condemnatus & actus in exilium & iam morte impleuit somnium suum. Principatus gentis qui ad archelaum pertinebat conuersus est in morem prouintiae quo nomine romam. Cum inuis suum uincendo redigerent procul positas regiones prouintias appellauerunt. Manserunt tamen thetrarc. Uterum philippus & herodes mutato uocabulo. Qui antipater prius nuncupabatur. Nam salome moriens loca que tenuerat & potestatem suae gentis libere uxori cesaris dereliquerat statuerat iudeam. Quando cesar defunctus est reliquens thiberium praerignum suum libere uxoris filium ex superiorigenitum coniuge successorem imperii romani. Cuius in honorem thiberiadem herodes condidit. Filippus quoque libiam urbem matris eius uocabulo nuncupandam uocauit. Et quod propositum nobis est aperire causas quibus populus iudeorum a romano imperio desierit sibi que exitium accelerauerit. Pilatum prouintiae praesidem initium ruinae dedisse res indicat.

Somnium
archelai.

Arce
tum

pilatum
prouintiae
praesidem
cesaris ima
gines hierosolymitanas edimus
primam inferre.

quando quidem cesar
primus omnibus no
stere atq; ille rec
com coegit. Dum
filius romam ad
apud thiberium i
rome degeret pl
germania filium
idem in populo se
imperii oratus aq
et scias uel hono
manus eleuans de
gaum uidere
tum suum agrif
modis ex cruciatu
ret. Cum tempo
ua intolerabilis nu
excruciatum rece
sive terrore suis si
grauor extuor
ne spectantis sim
Que cum egregiam
autem prestantis
mundi equestris m
numq; superstitioni
sacerdotibus qui ue
quod eam ad templu
et pudicitia noctem po
commicere. Quod ill
suis adesse uis ad sua
obediendum haq; e
templum noctem egre
cognitionem myster
firmans quod ad eam
se eam demonstru

quando quidem cesaris imagines hierosolimitanis sedibus inferre
 primus omnibus non dubitauerit quomotus populus cum re-
 sistere atq; ille recipiendas censere & imagines plurimos in mor-
 tem coegit. Dum haec in iudea geruntur agrippa aristoboli
 filius romam aduenit. cupiens aduersus herodem tethiracem
 apud thiberium iudicio decertare sed dispectus a thiberio cum
 rome degeret plurimos sibi adsciuit ad amicitiam. et maxime
 germania filium gaium quem sibi paterni nominis gratia ama-
 bilem in populo seu regni generis propinquitate proximum
 imperii oratus a quodam presagio studiosius excolebat quam
 uel & aetatis uel honoris eius ratio poterat. ita ut quodam die
 manus eleuans deprecaretur ut maturius thiberio mortuo
 gaium uideret imperatorem. Quo prodito per heuricum liber-
 tum suum agrippa ius suu thiberi in uinclaductur & gradibus
 modis excruciatu non ante dimissus quam thiberius diem claude-
 ret. Cum tempora fedaludibris capraearumq; successus igna-
 uia intolerabilis nullum tamen efficacis uisum operis in necem eius
 excruciauerunt recentis ut arbitror romani imperii reuerentia
 siue terrore seu sine crudelitatis quia plerumq; asperitas quo
 grauior ea tutior est. Eo imperante famosum ludibrium pauli
 ne spectantis simi generis femine rome precebratum est.
 Quae cum egregiam castitatis apud omnes famam habere & esse
 autem prestantis simi decoris. Et eminentis gratiae temptatam
 mundi equestri militiae ducis interpellationibus nec inplexa uitio
 nimie superstitionis patuit erroris. Namq; subornatis isidis
 sacerdotibus qui uelut anubis mandata deferret ad eum.
 quod eam ad templum inuitare & delectatum se eius sedulitate
 et pudicitia noctem postere habere se quod eadem secreto uellet
 commiscere. Quod illa accipiens laeta ad maritum detulit dm
 suis adesse uotis ad os suam posci presentiam negare non posse
 oboedientiam. Itaq; et ex sua et ex mariti sententia pergit ad
 templum noctem exigit remotisq; procul arbitris quasi sacri
 cognitionem mysterii perceptura sese stratis composuit fufis
 Estimans quod ad eam diuus in somnis uenisset et per uisionem
 sese idem demonstrare. Uerum ubi aliquid noctis processit

infandum
 scelus ludibrii
 fraude para-
 tum

17

quo facilius mulier plena somni deciperetur mundas adsumto
uultu anubis abituq; aduenit uestimenta adleuatur in oscu
laruit ex perge facte mulieri anubem se esse dicit uultum anu
bis pretendit illad m credidit beatam se adserit quodeam
dignatus sit uisitare dñs dñs suus. amplexum poscenti non ne
gat refert tamen utrum dñs possit homini misceri ille pro
mittit exempla quod & iouem summum deorum ac mena
susceperit et leda eiusdem concubitu potita sit et plurime
alie quae ediderint deos par tu. de se se quoq; et illad m
esse generandum persuadet mulieri concubitu miscetur
redit ad maritum. Lectior dicens quod mixta deo sit mulier
et eius promissu dñm esse generatura. fit ingens instat
pro muliere mariti gaudium postea occurrit mundas
mulieri & ait. Beata paulina concubitu dñi magnus dñs
anobis cuius tu accepisti mysteria sed discas sicut dñs ita
& hominibus non negare quibus diu tribuunt quod tu nega
ueris. Quia nec formas suas dare nobis nec nomina dedig
nantur. Ecce ad sacra sua dñs anubis uocauit et mundam
ut ibi iungeret. Quid tibi profuit duritia tua nisi uite
uiginti milium quae optuleram conpendio defrauda
ret. Imitare deos indulgentiores qui nobis sine pretio
tribuunt quod abste magno pretio impetrare nequitum.
Quod site humana offendunt uocabula anubem me uoca
ri placuit & nominis huius gratia effectum iuuat per
stricta sermone mulier in lusum sibi intellexit & dolens
iniuriam pudicitiae confessae est fraudem marito ille
nihil habens quod uxori indignaretur cui ipse cubandi
in templo potestatem per miserat. Et conscius conuga
lis castimonie principi querelam deulit. Qui motus
potentis uiri contumelio atq; atrocis flagitu commento
sacerdotes et templo rapit questionem subicit confessos
necat simulacrum isidis tibrichi mergit mundo fugien
di potestas permissa eo quod in amoris & forme supera
tus gratia leuioribus commissorum suorum praesum
tandus estimaretur. Quod igitur ludibrium imperte

te tiberio acciderit nonputavi preter eundem ut ex eo
 deformatus colligatur imperatoris. Sicut enim boni
 principis uita probitatis quaedam prescriptio et per
 uniuersos uiuendi forma est. ita imperatoris colluui
 lex flagitiosorum est ab eomis sus pilatus iudeam uis inpro
 bus atq; inexiguo ponens mendacium. Circum uent samari
 tanos ut montem cui nomen gadisa peterent erat enim illis
 sacratus eo quod uellet eorum mysteria cognoscere. Et ascen
 dens populum preuenit equitatum. pedestrique exercitus tra
 uit affecto crimine quod a romanis discedere et conciliabulum
 sibi querere preparauissent. Quid enim non auderet qui
 etiam xpm dnm ad salutem humani generis aduentem mul
 tis et diuinis operibus profundentem in homines misericordie
 sue gratiam nihilq; aliter docentem nisi quod primum do. dem
 de imperatoribus faceret populos oboedientes crucifixerit de
 mens qui minister esset sacrilegi furoris ut suum inter fice
 re auctorem salutis. Ex illa itaq; iudaeorum resperditis
 ex illo exitium genti temploq; maturatum excidium. Nam
 si herodes qui iohannem neci tradidit perfidie et crudeli
 tatis sue precium luit delectus regno atq; exilio datus.
 quanto magis precipitibus furis actum intellegi datur
 eum qui xpm occiderit. Que causa autem mortis fuerit
 iohannis breuiter expediam philippum et herodem qui prius
 antipas dictus est germanos fuisse supra ostendimus uxorem
 philippi herodiadem in lectu ac nefario sociant sibi iure ma
 trimoni non tulit hoc iohannes et ait illi. quia non licet tibi
 habere uxorem fratris tui. Tum ille commotus in carcere
 detrusit iohannem. nec multo post necauit uirum iustum
 et constantem diuine legis exequutorem. Non solum enim
 quasi predicator euangelii fraterni cubilis incestum re
 prehenderat. uerum etiam quasi legis exsequutor
 prauiatorem enim mandati ueteris condemnauit qui
 fratris uiuentis uxorem eripuerat. presertim haben
 tem semen de germano. hinc ipsius excitata iudaeorū
 fere omnium in herodem odia et pena accelerata. Cuius aut

principis
 indigna causa
 incestu notata

quasi pulchre
 dicit de xpo

de iohanne

Causa mortis
 s. iohannis
 baptiste

causa delec
tationis
herodis

agrippam
ex priuato
sublimatū
in regno

mortuo
tiberio gau
succesit se
dnm se et dnm
cupientem
uidem

in locum
agrippe
patris agrip
pum filium
a cesare clau
dio subroga
tum

herodias uidentis agrippam plurimum ualuisse apud cesarem
compulit eum romam pergere. Quosibi imperatoris gratiam
conciliaret obiectans desidię contumeliam. quod fugiunt
laboris dum moratur domi indignos sibi patere &ur anteferru
Nam cum agrippa ex priuato rex factus sit. quanto magis ipsi
iam dudum thetracę quo regnum conferat cesarem nondubitati
rum. itaq; mulieris obprobria nequaquam sustinens romam p
fectus dum gai amicitiam petit ab agrippa acusatuf etiam thetrac
chiam amisit quam auilio agusto acceperat et fugitans in hispania
una cum exore herodiade merore animi consumptus est.

Mortuo quoq; thiberio. gauus successit. quidam se et dnm uideri atq;
appellari uolens causas dedit iudeis. grauis sine seditionis. ac nisi pro
pero sine imperium clausisset iudaeorum gentis finem fecerat matu
riorem. Non solum enim ab illicitis non reuocabat satis. uerum
& iam missis in iudeam ultimas supplicia minitabatur nisi omnia ad
uersus ius et fas regionis armis patrarent. plurimum eius imperio
potuit agrippa. sed dum uell & muro abire maxime ierosolimam ut
romanis fieret inexpugnabilis. Preuidebat enim imminentem
ruinam morte preuentus. opus imperfectum reliquit. Nec minore
potentiam exercuit. imperante claudio quia ipsius quoq; primitiis
interfuit. Cum gauo perempto. ipse a militibus adsumptus in impe
rium resistente sibi senatu regni tedio. agrippam legatum direxit
Quo interprete promissa moderatioris in perfidie in ita gratia pax
conuenit. In locum agrippe patris. agrippa filius eius a claudio
cesare rex subrogatus est. ipse quoq; claudius ex actis tribus et decem
annis cum deficeret neron em romano imperio principem dedit captus
uxoris agrippe persuasionibus que tantum fraudib; ualuit ut filium
imperatoris britthanicum designatum successorem ipsum iure
nature principatu ex sortem redderet. Cuius artis mox penituit ea
Quia dum ex se genito consulit principium. negauit ignara quod elat
imperio nec matrem agnosceret atq; in exitum eius beneficii mer
cedem inuesteret. Idem tamen octabiam claudi filiam coniugio
tenebat. Prepostero ordine gener filio prelatuf quia malare i publi
ce preponderabant. Cui debebatur parricida sacrilegus incestus.
ut in eo crimina nonnulla bonę artis merito regnarent. tali impe

more seu morum
uolens obgraua fac
proprietur. Er
in solentia quos pe
grauissime de po
pre erat & roma
grau cesorum
sede ipse ierosolim
hunc sicari non
daret sine aliquo
dubio & turbas
aces serare. br
per mixta ubi
nere ut quere
latebat & si qu
factus erat cesore
one facinoris sicari
uelocitas & latend
multi cotidie gra
interfectorum
diebatur grauis
sicarius latebat
nemo se regressur
dum sicarius meta
dem a flagitio latro
imam innoxu consi
sed dum sibi consulun
belli aduersus roma
in. quomodo pro
agmine maxime mu
pseudo propheta adu
uctabat se propheta
milia ferme iudeo
congregant frequ
ta ut etiam roman

ratore seu morum eius intuitu atq; ignaue contentu. siue quia
 iudaes ob graua sacrilegia auerſo presidio di summi ultimam excidii
 preferabatur. Erupit inseditiones graues latrocinu disſensiones eoꝝ
 insolentia quos per uiginti annos eleazarus princeps latronum
 grauisſime depopulatus. aliquando tamen captus a felice qui iudea
 preerat & romam directus graues penas dedit. nec sic quidem
 graui cesorum numero infractus est populus iudeam inhabitantium.
 sed & ipsis hierosolimis. aluit latronum pullulauit genus qui uoca
 bantur sicari non iam secretis abditi nec tenebris nocturnis insi
 diantes sine aliquo presidio commearibus. sed luce diei atq; imme
 dio urbis & turba stipam. hinc percutiebant quocumq; propius
 accesſerant. breues manu gladios gerentes. confero populo
 per mixti ubi adherentem fixerant cadebat imprudens ceco uul
 nere. ut que relam mors preueniret & funus in proptum sed percussor
 latebat. & si quis commotus fuisset alieno uulnere prior sua
 factus erat cesorem portio. ita uel periculi metus uel dissimulati
 one facinoris sicarius nondeprehendebatur. tanta insidiantium
 uelocitas & latendiars. Occiditur sacerdos ionathes addebantur
 multi cotidie grauiorq; erat metus uiuentium quam erumna
 intersectorum. Quasi ad pugnam sic cotidie unusquisq; progre
 diebatur. grauiore tamen conditione quo hostis preuidebatur
 sicarius latebat delitescibat mors in oculis in animis timor.
 nemo se regres surum credebat. nec amicis fides deferabatur.
 dum sicarius metueretur. quo pleriq; per territi insontes qui
 dem a flagitio latrocinandi uel sicariorum contubernio & si
 manu innoxu consilio tamen infirmiores desertum petiere.
 sed dum sibi consulunt terrorem fecerunt disſensionis. ex quo
 belli aduersus romanos suspicio primo. deinde inuidia exar
 sit. Quo motus prouintie rector. misso equitatu et pedestri
 agmine maxime multitudinis stragem dedit aegyptius quoq;
 pseudo propheta adueniens et magicis inuolutus artibus dum
 uctabat se propheticis spūcaelestia adnuntiare oracula triginta
 milia ferme iudeorum ad sociauit sibi eosq; ad montem oliueti
 congregans. frequenti inruptione penetrabat hierosolimam.
 ita ut etiam romanas incurſare & custodias que nequid

~~post clau
 dium nero
 nem roma
 no imperio
 principem
 datum~~

Ignauis nero
 ni intuitu era
 pisse in latrocin
 is iudeoru mſo
 lencia ac pullaſ
 se mſp hieroso ly
 mis sicarios;

lectebat

quomodo
 egyptius
 pseudo propheta
 magicis inuolu
 tus artibus
 iudeis sibi ad
 sociauerit

apopulo moueretur hierosolymis pretendebant. Ubi etiam haec
comprehensa est insolentia quasi in negro corpore alia pars gra-
uius inflammabatur. Seruitio perferendam uociferabantur.

quae in urbe
caesarea inter
iudeos et gen-
tiles seditio
incepsit.

Progressus in agros quibus alimonia de erat uis expetebatur.
Postremo in urbe caesarea grauis inter iudeos & gentiles seditio in-
cessit. Iudicantibus sibi iudeis urbis totius quasi ab herode
de iudae condite possessione referentibus gentilibus quod
conditor quidem iudaeus fuerit sed caesaris eam nomine de-
clarauerit. Denique et templum intra eam instruxerit & statu-
as adposuerit. Eoque uideri magis eam gentium uisibus manci-
patum. Harum contentio num seditio in manu fuerit quia neque
primi iudeorum suos seditioni deditos comprimere poterant.
& gentiles obprobrio ducebant. Si iudaei sibi cedendum arbitrarerent
itaque excitauerunt felicem dum utriusque partis gestat comprime-
re multitudinem non ad quiescentem praesertim armis quan-
do aliter ne quibat consulere. Cui successit festus qui latro-
nibus plurimis comprehensis ac ut exiguos ultimo exitio dedit.
Albinus quoque eadem a romanis potestate sibi credita nullum neque
ne genus praeter misit rapinarum improbus praedo. ut qui non de-
disset pecuniam in uincula raperetur. quamuis innoxius quide-
disset etiam reus absolueretur. Avaritia gignebat superbiam
ut pauperibus et tyrannum praebere mancipium ditioribus.
idem tamen ut super gressus nequitiam superiorum ita a succes-
sore florore quasi de se saeculenti infligitur longo sed proximus in-
ter uello praeritus ac derelictus ut comparatione deterioris in te-
ger estimaretur. Et qui primo questi fuerant ut ad flucta
postea quasi bonum iudicem desiderabant hic enim singulos
exuerat florae urbes diripiebat inquinatissimus in obscenita-
tibus in seueritia crudelissimus ac mis omnia conturbans. et
prelia de preliis serens qui nec obsecratus ignosceret nec ex-
saturatus parcere. in conspectu uero nicis quae soror agrippae
regis ad templum religionis causa uenerat. aceruis sima
cede in populo desenebat nec obsecranti deferendum arbi-
tratus. cum in seruientem religioni nudis pedibus adstante
cerneret. et orantem fastidio haberet. Unde ad agrippam

deser desatit.

regem etiam scripsit
quae in urbe caesarea
inter iudeos et gentiles
seditio incepsit. Uerum
tamenta tamen
non moueri
periculum caue
estus appellatur
risque improbus
grauis aliquot
consilium sum
iam si promptus
mano bellum
se non melioris
est praeparare
us ausus forem
est suadere quid
in deteriorate
alio perficere
dum libertas peti
tum eripitur
quibus presentia
ac situbentur ne
filio conferendum
ripatur insolentia
no saltem ad mon
est seculatoribus
& nosque conuere
nemo potest su
nemo enim potest e
audierit prius cum
ne uispuat. Fru
post consultationem

regem & ipsa scripsit. & populus iudaeorum direxit precatum
 auxilia libertati cui regressi ex aegypto. occurrerunt plerique
 ultra sexaginta stadia herosolimitane urbis obviam progre-
 dientes & circum ducto per urbem confedem querelarum
 probarent in sistere ceperunt ut legatos ad heronem mitte-
 rent. Uerum ille dolorem. ut ciuium & ipse miseratus tem-
 tamenta tamen belli aduersum romanus actu prudentius cer-
 nens moueri. ne sibi inuidia populoque ultimum gignaretur.
 periculum. Coacta munum populo elocoqui templo proximus
 xistus appellebatur. huiusmodi orationem habuit & si simple-
 risque improvidus consulendi moderandique impatiens dolor
 grauius aliquos faciat inestuarere querimonis tamen ubi
 consilium sumitur sequestratur affectus doloris.
 Nam si promptus aduiscendas iniurias & ad inferendum ro-
 mano bellum imperio uniuersos ex hoc populo conperissem
 ac non melioris partis & tranquillioris sententia quod pacis
 est preoptarem. Quod quietis preferrem nec uenire ad
 uos ausus forem. nec consilium darem. superfluum enim
 est suadere quid fieri oporteat. Cum audientum ad sensus
 indeteriorasit. Sed quia alius in expertis bellorum usus malorum.
 alius per finctiora spes libertatis praedulcis expe. enda multis enim
 dum libertas petitur seruitus ad cumulatur & frequenter to-
 tum eripitur. quibus uel nomen libertatis remanserat alius
 quibus presentia uilitate sui displiceret rerum nouitas inuitat
 ac siturbentur negotia lucrum putetur. Ideo uobis cum con-
 silio conferendum putaui. ne aut prudentium sobrietas pre-
 ripiatur insolentium audacia aut qui recte sapere nesciunt
 pro saltim admoniti sermone cognoscant ad quiescendum
 esse consultioribus. silentium igitur deferendum censeo ut
 & nosque conducere uobis arbitrabamur. aperiamus & urm
 nemo per turbet si aliqua preter suam uoluntatem audiat.
 Nemo enim poterit estimare qualesit quod dicitur. nisi
 audierit prius cuius cum ipse futurus arbiter sit probet
 nean respuat. Frustra conturbat ne audiat. Licet enim &
 post consultationem unicuique sentire quod sentiat. et si

qua circum
 specta ptes
 sione romis
 ad populum
 querellante
 et allocutio
 factis. factio
 nis obtentu
 pacis.

dissensio placet etiam post sobrios monitus seruare consulere
 uoluntatis sententiam. sed dicit aliquis. Cur frustra audire
 uelim si non adquiescunt quia audiunt quia si nolunt adquies-
 cere cum audierint portio mihi con- tionis non omnis popu-
 lus periclitabatur si autem audire nolunt etiam cum pa-
 ri cum turbat audiri uniuerso populo eripitur audiendi p-
 fectus itaq; apud eos mihi sermo oritur qui audire uolu-
 erint si uel ex parte aliqua mihi silentium non deferatur
 Inter capitur enim sermo omnis et quasi totus decidit si con-
 tionalis fragoris et quieti strepitus examinetur in pedimento
 Duo sunt itaq; quibus primum respondendum arbitror quae
 in maximos querellarum pondere Quod pleriq; uocife-
 rantur de iuribus presidum et quod pleriq; perisse sibi liber-
 tatem gemunt quarum propositio num separanda mihi complexio
 uidetur Si enim presides improbi quid opus est libertatem adtol-
 lere ne uideamini non eorum merito sed seruitutis fastidio ac-
 cusare presides quasi dominationis ministros aut si intolerabili-
 bus seruitus supflue ergo de presidibus querimonia nam et si in
 illis moderatio sit nihil hominis tamen turbis seruitus
 Consideremus igitur neutrumque eorum non perfunctoria bellorum
 materia sit Quid autem ineptius quam de iuribus queri et
 bellum subtexere ac periculis mutare contumelias dum iudi-
 cem refugas hostem iudicas Cum iudex inimicus plerumque
 iuris interpres sit hostis autem etiam iustus et semper sit adpe-
 titor salutis temperari non exasperari iudicem decet hostem
 cauere ne alterum aceruet alterum accersias cum et ille delin-
 mento mitior fiat et iste declinari debeat ne possit nocere
 Cauendum igitur de iudicibus ne maior querela quam iniuria sit
 grauiorq; obiectionem inuidia quam commissorum praecia
 Sepe enim qui primo uerecundias reliquerunt accusati insolentiores
 sunt et qui occulte ante furati sunt postea palam la-
 trocinantur Nihil itaq; tam exasperat seruorem uulneris
 quam ferenti impatientiam Deniq; in istis agrestibus ferissimas
 uinculorum si se excitent inprimuntur si quiescant
 relaxantur Grauisq; februm uis tolerando minuitur inque

abta conpa-
 ratio tole-
 randi.

rades augeat
 abluantur q
 bus frequer doc
 demibus fuerit
 accusatione em
 iudicium insola
 unum per poci
 infere omnib
 numquid ipse ce
 mittentur se
 aboriente in occ
 rantur neq
 quitas negat
 disidium par
 propo. pora co
 lo labore annu
 Quis ita nec insolent
 igitur oberte qui
 centibus. Cuius
 aduersum omni
 si fugere uel
 quendus sit si
 deliberatio. pr
 Quom ut armis sa
 ueraproposub
 randa. Tunc deca
 illaustor pugna
 et si postea subtrahe
 feror. sed tanqu
 eret. si libertatis
 gombus urben. uo
 Cur deposita sunt ep
 uigebant animi a
 sed exiguum portu
 uitasunt. sed reser

etudine augetur. Quod si norunt sibi consulere agresti aut nature
 obliuiscantur. quod dolore alleuentur. quanto magis in homini-
 bus frequens docuit usus. Quod eorum qualesis tolerantia le-
 dentibus fuerit uerecundiae. Ut si accusatore correxerit quo
 accusatione emendassem. sed esto fuerit intolerabilis romanoꝝ
 iudicum insolentia. Quid igitur intolerabilis uniuersos an
 unum percelli. Quae autem iustitia cum unus leserit bellum
 inferre omnibus. numquid omnes romani iniurie auctores.
 numquid ipse cesar. haud studiose electos improbos qui ad uos
 mitterentur. sed neq. speculari possunt trans maria oculorum
 ab oriente in occidentem intender. ut illic uideant. que hic ge-
 rantur. neq. audire facile quod et si sollicitudo exigat longin-
 quitas negat probationum difficultatem. unius igitur culpa
 disidium pariet orbis romani. cum etiam sine querellis uestris
 prep. pera correptio sit. nulla accusationis inuidia teneris nul-
 lo labore annuis enim uicibus romani magistratus mutatur.
 Quos fit ut nec insolens diu maneat et moderatio cito succedat. nihil
 igitur oberit que uis se cum remedium deferatur etiam quies-
 centibus. Causas autem belli intexere permittosum qui bellidura
 aduersum omnes conditio aduersum romanos ut amo. Quod
 si fugere uelis. cum superare nequeas. orbis terrarum tibi relin-
 quendus sit. sed libertatis cupiditatem pretenditis seruituta
 deliberatio. prius certandum fuit ne amitteretis libertatem.
 Quam ut amissam reposceritis durus seruitutis usus. et ideo
 aut principio subcunda non fuit aut suscepta equanimiter fe-
 renda. Tunc decuit restitisse cum ad seruitium uocaremini
 illa iustior pugna. Qui autem semel sedederit in seruitutem.
 et si postea ^{uelit} subtrahere. non ille tamquam amator libertatis ad-
 fertur. sed tamquam seruus contumax ad iudicatur. Libi-
 erat ista libertatis defensio. Cum pompeius uris ingrueret re-
 gionibus urbem ut dñs intraret. ubi erat arma pro libertate.
 Cur deposita sunt a patrib. nr̄is & certe illi fortiores nobis fuere
 uigebant animis abundabant subsidis. Cupiebant repugnare
 sed exiguam portionem romani exercitus non sustinere.
 uicti sunt. sed reseruati. agnouerunt iugum seruitutis. ne to-

De athenien-
sibus et diuer-
sis gentibus; ro-
mano imperio
subiugatis.

R
romanos ita-
los esse

De lace demonis.

De macedonia
et affrica.

lerarent penam captiuitatis. Quid recusatis heredes quod debeatis
iure successionis adstringunt uos negotia patrum. Quomodo
oboedientiam refugitis. tanto inferiores oboedientibus aut
quid uobis reliqueritis qui in uos cesarem & omnem uirtute
romanam mouetis. Quomodo potestis sustinere eos qui de
omnibus triumpharunt. atq; ab omnibus sibi militantibus
nunc adiuuantur. et athenienses quidem pro libertate to-
cius gratie incendio patriam tradiderunt. Exilio mutantes
domos ne sibi xerses dominaretur quem inter ris na uigantem
in fluctibus gradientem. cum eum nec maria caperent nec
terra sustineret. quod eusophs totius patria transitus eius
itineris includeret angustioribus terrarum fimbis quam
exercitus comitantum. ita persecuti sunt fugientem ut uix
unanaui fugitans auxiliuq; indigens se subtraheret captiuitati.
Uerum illi ipsi uiri qui totam fregerunt asiam propt̄ exiguam sa-
laminam & imperitantibus fluctibus. xerses subigentem
maria in eo ipso quod sibi subiectum putabat elementum glo-
riosissime bellatum fugarunt. nunc romanis seruiunt et
principes totius greciae italorum imperis obtemperant atq;
ille athenos que leges alius dabant. nunc alienis legibus fa-
mulantur. Lace demonis quoq; post hermophilas et leon-
de defuncti triumphos post tages laum. scrutatorem
asie nunc amant dominos suos macedonia atq; affrica que
per duos ualidissimos duces totius orbis imperium in sua uira
& possessionem transfuderant. trans lata a se potentia
non indignantur tantaq; rerum mutatione contenti
obstant propitios quos ad seruitutem petebant. nec philip-
pi diuiciis macedones nec alexandri excitantur triumphis
quos duces omnium prudentissimos non in merito in uictos
arbitrantur. quia alter se intra greciam tenuit alter
fugiens arma romana usq; ad regna casphia & extrema sub-
acte perfidis atq; indorum secreta uictor peruenit. mag-
ni nomen obtinuit. quia maximos omnium non lacesiuit
Quem lace in matura mors triumpho romanorum substra-
xit seruit tamen & ipse in posteris suis. quibus uictos

entis spolia non ad pulchram dominationis quesita sed ad preli-
um seruitutis. ut nobilitas famulantium ad uictoris opes
perueniret. Magna uirtus in alexandro. quid tam mirum enille
usq; ad oceanum uictoriam extendit. romani ultra oceanum testis
est britthania extra orbem posita. Sed romanorum uirtute
in orbem redacta. quos & as ignorauit superior deiecit roma-
norum uictoria seruauit & ipsi qui quid esset seruitus igno-
rabant soli sibi nati & semper sibi liberi quia superiorum poten-
tia inter fuso oceano secreta metuere non poterant quos nescie-
bant. Plus itaq; fuit transisse ad britthanos quam trium-
phasse debritannis. Quid facerent enim elementis iam roma-
no imperio subiectis. docuit illos oceanus seruitutis patientia.
Postquam trans fretantibus et ipse romanorum nauigis in
suecam sibi seruitutem agnouerat. Nam de anni bale quid
re texam qui regionum uictor romanis et ipse militauit tri-
umphis. quibus Alpes aperuit uiam strauit urbes subegit
que uictoribus adquisierat et qui frequenter superior
spem tamen uictis numquam interdixit semel uictus repara-
re se nequiuit. Cessit sponte uictoribus quos uictos non susti-
nebat abiectisq; armis uictoribus ad plus anian sese contulit
regem ex duce mercennarius ex triumphatore fugitiuus.
ueniamus ad galliarum incolas. populos natura feroces
& naturalibus muris feroci ores. quos non cimenta parietu
sed iuga alpium ab ortu solis tuentur ob accusu oceanus cludit
a meridie pre rupta sirenei a septentrione renifluente.
immanisq; germania insuperabiles & inaccessibiles redidisse
claustrorum beneficis estimabantur. romanis tamen supra
nubes uiantibus & ultra columnas herculis imperium pro-
pagantibus nihil inuium fuit tante facultate hostis & qui
latebat reperiuit & qui resistebat uictus est quorum in pro-
uiso aduentu consedisse montes germanie credidit renum
ex acuisse qui in magnitudine corporum & contemptu
mortis ceteris ualidioris antefestati sue retinacueum ad
renum putabant. num salutis defensionem itaq; iam non
capitalis germanorum repletur sed romanorum liburnis

de brittania
extra orbem
posita.

• De annibule

quid de gallia
dicat.

RX

RX

de filanis

de pannonis

de indis

de persis

de aegypto

de urbe

17

que per errantes totius sui admare bicornis amnis fluente quon-
dam liberas gentes seruitio premunt ut que ante sibi totius
orbis imperium presumerant nunc seruitutis proprie mer-
cedem exsoluant quid silurus erutum uenis terrarum suarum
aurum profuit quibus non abundauit ad libertatis premium
quanto preciosius ferrum romanum cui seruit aurum pan-
noniorum dat itaq; pannonius auri tributum et opes suas
ad romanum erarium uolens transfest ut sit tutior in serui-
tutem nec incolansuum auro turbi pactoli unda extulit in su-
perbiam seruit libenter quibus seruire imperia uidet nec mi-
ratur indus gemmas suam aut seres lacrimas suam ad usum domi-
norum exercentur illam non precia mercium sed functionum mu-
nera per sarum audiuius superba imperia sed eorum quoq; obsider
uidimus et cum imperitent plurimis nationibus tamen offerunt
liberos suos & nobilitatem suam seruire romanis gaudent pro
fide pacis immo ut seruiendo romanis discant suis imperare
offerunt uestes monilia elefantos quoq; romanis unum tri-
butum est reges imponere ad texamus aegyptum abundante
opibus suis nec indigentem pluuias caelestis que sibi ipsa im-
bres generat & pluuiarum ubertates creat Deniq; cum sit
feruentior omnibus regionibus sola non queritur desiccitate
et quod nulli alio loco suppetit habet in riguo suas messes nau-
gatur in arenis nauigatur per sata ubi pluuias nescitur Cu-
ius tam noua gratia et naturalis fecunditas romanis militat
ut quat tuor mensibus dominos alat; Quid ipsam urbem
loquar cognomine regis fortissimi que septa fluminis muro
nescit obsidionem cui uniuersorum omnium maximo diffi-
so per spatia terrarum alueo et obsidionis submouet impedi-
menta et inueniendis que necessarias sunt ad usum remedia mi-
nistrat que magis poterat ad rebellandum quam aegyptus ex-
citari que decies septingenta et quinquaginta milia homi-
num preter alexandriae incolas populis romanis fascibus
numerat adscriptos. Et cum habeat tantam multitudinem
mali tamen romani imperii tributis se exercere quam suis
militare stipendius non transiliamus cyrinenses lacedaem

nam genus qui
impero certant
qua oblatione uicti
toriam concessere
auditu quod domi-
herem tertiam pa-
miherculis usq; ad
pertrastrare
quibus filia cartago
romam duobus anni p
spibus nixa aduersu
aribus nobilis uer
mari et fluctibus
lere unum consul
sige nomades tu
omnes romano impe
le pelagus xl naues
quoddam quoniam sil
etiam portatum in
neguem turbantur
seruire gestantur
subiunguntur uniuers
uesti solus nauium
rue mari romanor un
etiam transferunt inq
qui romano imperio cl
ubi romanos appellat
quoniam terra ipsa in
orben quoniam roma
nouam inuenit qd ses hion
si romane sedet un
par illodirigitur ut
in oceanus finibus suis
re fertur Cum ipse uob

norum genus qui quondam cum cartaginiensibus desinibus atq;
 imperio certarunt. finem certaminis mortem offerentes
 qua oblatione uictis sedulitate inuiriā philenis fratribus uic
 toriam concessere. nec sicut preteribo terribiles etiam solo
 auditu quod omnia ad se trahant adpropinquanti uadso mari
 hereant tertiam partem urbis ab abtharaco mari et colum
 nis herculis usq; ad mare rubrum atq; etiopus desinit rerum
 partia seruari. Quis tot gentium populos numero. & censat
 quibus fulta cartago scipionis dexteram non tulit. maluitq;
 romam duobus anni partibus aduersum se pascere. Quam alioz
 opibus nixa aduersum romanos rebellare. Creta quoq; centi
 urbibus nobilis uberrima preferens regna circumfusa undiq;
 mari & fluctibus tamquam montibus solita hostem repel
 lere unum consularem uereatur. Asia pontus ueni occhu
 scite nomades tauros. esthem meotia que regna bos foranq;
 omnes romano imperio subiciuntur et illuc ante in nauigabi
 le pelagus xl naues ad pacem exercent. Nam de armoenia
 quiddam quoniam solum militis sui seruat quietem. uerum
 etiam portarum intenta custodia diligenter explorat
 ne pacem turbaturus aliquis inrepat. Omnes ergo romani
 seruire gestiunt. uos solide dignamini his esse subiecti quib;
 subiciuntur unuersi quibus freta armis quos superbo milite
 ubi est stolis nauum uestrarum qui obsideat freta percur
 rat mari romanorum. In ipsorum enim nomen elementa
 etiam transierunt in quo transiit etiam orbis terrarum
 qui romano imperio clauditur & desinitur. Deniq; a plerisq;
 orbis romanos appellatur. Nam si uerum ut supra dixim
 queramus. terra ipsa infra romanorum imperium est supra
 quam progressa romana uirtus ultra oceanum alterum sibi
 orbem quesuit et in brittaniam sibi remota a confinio terrarū
 nouam inuenit possessionem. Deniq; quibus non solum ciuita
 tis romane sed etiam ipsius prope humane conuersationis ne
 gatur illo diriguntur ut illic habitent quasi mundi exsules
 Cessit oceanus finibus suis nouit romanus interiora eius p̄ce
 re secreta. Cum ipsis uobis erit bellum aduersum quos nec

cirtinenses

desinibus

decreta

de asia et pon
to ceterisq;
regnis

de armoenia

P

deufratibus

R
de septentrio
nalibus par
tibus et plaga
meridiana

deultima ter
rarum guchi
tana ora

X
discipulos xpi
romanenses
magistros

hoc digne nuntur
diuino esse perae
tum

spementes fide
ebreos dfrice
reliquit

sabbatum audgri
uolatum

natura suum tuis possidet. Eufrates ille inaccessibilis ante
nisi suis incolis ex utraque iam ripa romanus est. Et sub imperio
romano totum esse significat orientem. Niter in in septentri
onalibus partibus inter se uas. et innumeras pflues gentes
obsides suscepit hostes cohercet meridiana plaga quousq; habi
tabilis esse potest. arat romanis atq; ipsis messem suam colligit
in occasu quondam ultima terrarum gaditana ora nouos susce
pit hospites qui romano imperio tributa sua deferunt habet
et ipsa quod dirigit merces suas. ubi ante solum naufragiu
putabat ibi nunc commercium mutatur; Cum igitur roma
norum omnia sint unde uobis aduersum romanos presidia
queritis. ex qua uobis inhabitabili parte socios postulabitis.
Quicumque enim in orbe terrarum sunt romani iam nec sunt an
ultra eufraten ad ad alienos dirigens legationem. sed nec ip
sis uacat sua relinquere nec paratus sunt peritiam sibi pacem in
ter polari ne ipsi infinitis suis sit rebellionis nec tuum bellu
simile putetis ac si aduersum arabas et egyptios uobis gerenda
prelia sint alia romana arma aliae opes ex toto quesita orbe
nec hierosolimitana uobis blandiantur presidia indorum
X ualidior^{murum} oceanum superant sed de religionis auxilio presumunt.
Cum orbem⁺ romanum iam ihu discipuli repleuerunt aut sine di
nuta putamus illam crescere religionem urbemq; romanam
supra omnes regiones preferre imperium suum nonne nostra
iam dudum religio deseruit quia nos deseruimus fidem & fre
quenter interdicit mandatis celestibus requisuimus unde in
nos uenit aegyptus quem ammodum captiu facti sumus assiri
orum; nonne scriptura dixit haec uentura, nonne scriptum est
profananda omnia templi sacramenta que iam sepius profanata
uim suam atq; omnem diuinorum mysteriorum gratiam
non representant. contaminatum est templum humano sanguine
repleta sunt puluina cadaueribus profuse are cruore pugna
est sabbata. preuaricatio facta e dum templum non obseruatio
ne & feriarum sollempnitate sed cruento defenditur prelio. & hoc
utiq; iterum fiet; Quomodo ergo possumus tamquam ad
sus hostem & religione aduersarios diuinum auxilium mereri

Can ipse preuaricatio
remedium cum et
peruolatur gratia
bellum uobis unu
tum excidium
alut nisi uos ipse
excitatis. conu
restituit suppre
oremum in con
accedit huc quoda
ndus de terminat
ligonis que tot
et in omnibus u
omnes implicab
aut siciles sunt r
lucetia. quam in
manatam speret
huc importuna uel
minentibus quem
procel foris iam nau
repentina exurgi
feratur. sed inter
de non laces sitis e
impreptum quisq;
obprobrio non hichof
bita sequitur percu
Omnes enim romanor
maiorum amictia et
patri in or finon pign
contemplata reuocat
parcite saltem religio
tam non parcente roma
nita. Quomam iam
restituere religione
reposita peperit ego

Cum ipsi preuaricationem inferamus nostrae religioni. Quid igitur
 remedium cum et humane opes non suffragentur nec diuina
 optuletur gratia alterum horum aliquos inuitare solet ad
 bellum uobis utrumque deest; Quid ergo superest nisi manifes-
 tum excidium. Quod si non declinatis dum cauere licet. nihil
 aliter nisi uos ipsi uram patriam concremabitis templum que-
 exuritis. coniuges quoque aud bestias debitis neci quibus aucto-
 res eritis suprema amissione. Cum malorum omnium in-
 crementum inconsolabile sit nre culpe adscribi que sustinui-
 mus. accedit huc quod aliarum urbium bella suorum incolarum ex-
 cidis deterrimentantur. Ura rebellio totius erit excidium re-
 ligionis. que tota diffuso orbe populos ubique disseminauit.
 et in omnibus urbis nostri portio est. uro igitur prelio iudaei
 omnes implicabuntur. nec erit ulla regio nri ex parte seruatoris.
 Aut sitales sunt romani ut iudeos non persequantur. nec bello
 lacesciti. quam iniustum est his bellum inferri. quorum hu-
 manitatem speretis. Bonum est carissimi. bonum est dum ad
 huc inportuna uise. preuidere tempestatem futuram. nec in-
 minentibus quemquam sese obiectare periculis. nec cum in altu-
 processis iam naufragium non possis cauere et plerumque quidem
 repentina exsurgit procella et bellum excipitur etiam si non in-
 feratur. sed inter est lacescere hostem an excipere. magis par-
 cet non lacescitur et necessitas excusat insolentiam. ubi uero
 inperitum quisquam se immergit periculum oneratur etiam
 obprobrio non hichostis est quem fugas possis uitare quocumque
 ibitis sequitur periculum. immo ubique hostem repperietis.
 Omnes enim romanorum amici sunt. et quicumque preter ro-
 manorum amicitia est hostis uniuersorum est subeat uos
 patrie amor si non pignerum uestrorum non coniugum uos
 contemplatio reuocat. reuocet templi contutus sacratis simi
 parcite saltem religioni parcite scis simis sacerdotibus quibus
 iam non parcent romani. neque ipsi templo quo pepercisse pe-
 nitet. Quoniam iam dudum uolunt omnes gentes nram
 extinguere religionem. ponpeius tamen cum ex tinguere
 repossit pepercit ego nihil preter misi; Non ui omnia

futurum
 denunti-
 tionem.

que aduram expectant salutem. hoc uobis suadeo quod mihi eligo.
Uos considerate quid uobis utale sit. obto mihi & uobis esse pacem
cum populo romano si recusetis. ipsi uobis eripitis meam societa-
tem aut communis erit gracia tunc sine me periculum. haec dicens
in lacrima ueronicae quoque soror eius nam et ipsa erat in xisto
superioribus et multum eos agrippa suis lacrimis inflexerat
ita ut dicerent iudaei non romanis rebellauimus sed floro. qui
bello digna commisit bellum inferendum arbitramur. Respon-
dit agrippa. sed hoc est romanis bellum mouere factura romanorum
iniuriam per uerit. non floro sed romanis. non floro sed cesari tributum
negatur. non flori sed romanorum miles in castra est quod a-
pellatur anthonia. a quo diuisis dirutisque portibus templum
separastis. ut custodia sequestrarentur restitute testamen-
tum superiorem tributum quod cesari debetur cesari soluatur
ne florus hoc referat. non se a uobis sed a cesaris imperio repudiat.
Ad que uerit populus his dictis. ita ut cum agrippa in templum
ascenderent porticus ut fierant inciperent aedificare tributum
cogerent. Denique breuis simis in huiusmodi manus industrius ex-
ecutoribus congregata sunt talenta quadraginta que deerant
tributarie solutioni. Conpressus fuerat omnis belli tumultus sed
adiungere his agrippa uolens ut floro obtemperarent donec et a
cesare successor ueniret. ita plebem exaspera ut ut nec ab eis
quidem contumelia temperaretur. sed extrusum in urbem non
nulli iactis lapidibus incertum an percussissent quam motus iniuria
rex auctores eorum comprehensos ad florum direxit. ipse autem
in regnum suum successit. Eo discedente concitatores belli con-
positis insidus marada castellum occupauerunt. necatisque roma-
norum custodibus suos constituere. eleazarus quoque princeps
sacerdotum filius praeuolupte uir audacie sua sit ne huius alienige-
ne domum uel sacrificium reciperetur. que turbatio belli ad-
uersum romanos fuit uniuersosque in tumultum excitauit.
Uidentes itaque potentissimi quique quod ea res praeuolupte causa dis-
sensionis foret agebant cum populo nostro non solum cesari bellum
inrogari sed uiolari etiam instituta religionis templique immu-
nui reuerentiam. argui & condemnari patrum traditionis

quid hebreis
aper te cesaris
agrippa obie-
cit.

tributum iudaeorum
ad cesarem.

qui ex muneribus alienigenarum templum ornauerint cui mul-
 to amplius accesserit diuitiarum conlatione gentium donisque
 diuersarum et innumerabilium nationum obliterari scama-
 torum sacros ritus uiolari quid futurum de his que ante conlata
 sint si simili modo conferri in posterum don gentium prohibeant.
 ut solis romanis inter dictum sit quod omnibus liceat quod incen-
 tuum bellifuturum postremo impium si apud iudaeos tantum
 nec sacrificare nec inferre munera alienis permitteretur.
 Considerare eos oportere quia cesaris pax solueretur quem huius
 modi motum offensione haud dubie facturum uteriperet iudeis
 omnem usum sacrificiorum. Ut nec ipse sacrificarent qui sacrifi-
 cium cesaris refutauiissent. Preueniendum mature nam talia
 consulta si ad florum atq; inde haud dubie ad cesarem perueni-
 rent iudaeorum genti peste factura. Simul hec adstruere
 sacerdotum testimonius desiderantes interrogabant si unquam
 maioribus esset sacrificiis gentium renuntiatum id quod
 minus liqueret adstruebant ad seditionem parati ne ministri
 quidem sese audebant. tante discordationum inferere contenti
 omni unum remedium super esse uisum est ut florus atq; agrip-
 pa rex cum militari manu adesset uenire locus quibus si in uoluit
 bello forent arguendi rapinas eius & commissa grauiora facul-
 tas omnis extingueretur. passus est crescere belli furorem
 nihilq; legati responsi reddidit. Agrippa q; maxime ambie-
 bat cydi & antipecus tob uariq; propinquorum suorum legatio
 in commune bonus ut & iudeos romanis seruaret et iudeis reli-
 gionem patrie templum urbem ciuib; sibiq; imperii decus
 regni tranquillitatem misit triamilium equitum dario et
 filippo turmarum ducibus ut auxilio fratribus consul-
 tores partium promptius admitterentur hinc fiducia bonis
 orta improbis indignatio bellum adoleuit. Cum hos causa
 iustior que nihil tamen armorum conflictus iuuaret
 illos furor multitudinis numerus accenderet diuisae acies
 preliatorum principes sacerdotum & uulgi portio que
 pacem obtabant cum regibus equitibus partem ciuitatis
 superiorem occupauere illi alii inferioribus siti.

ut altum metu desisteret. qui consilio nequaquam reuocaretur. sed florus qui augeri uellet seditionem.

ne ullus iudeis e

Templum & propinqua loca sacris sibi uincabant. primo lapidibus
& saxis & uactu telorum utriq; bellum laces sunt decertant
sagittis postea ut se obtulit preliandi necessitas consorte manus
peritia usq; regis prestabant uolentes arcere accessu belli ex
citatoses ne templum intaminarent. contra elea hero cum
suis etiam superiorem urbem que uocabatur sion inuadere
studium erat. septem diebus sine intermissione aliqua bellati
octaua sollempnitatis dies quoligna omnes altaribus solebant
inponere. nequando ignis deficeret quem oportebat in ex
tinguibilem perseuerare furorem addidit ut omnis a tem
plo ministri excluderentur. audacius solito suarus sese
proripientibus cessere regine in superioribus partibus consi
tere ausi incense edes agrippe ac ueromicis direptum omne in
strumentum regium sic ignis circum ferebatur ut etiam cito
grafa debitorum que recondita in tabulis erant publicis exu
rerentur et quo feneratoribus suis inopes insolentius insurge
rent omni nexu sese absolutos arbitrati incendebant urbem
manibus suis exurebantur nerui ciuitatis & pugnatum est
castrum cui nomen antome ceteri omnes custodes repperit in
censum postea masadam quoq; preripient esse manamus iude
galilei filius acer sophista et turbandis rebus exercitatus
armorum inuasit officinas & induit armis inhermes regressus
que in hierosolimam stipatoribus tamquam regio more co
mittantibus inmane quantum insoleuerat ut super gradient
usum priuatum ne ab inlicitis quidem que liberi populi ferre
non possent temperandum arbitraretur insurgentibus in eu
pluribus qui sultum regali indumento tyrannum & dnm in
cubuisse libertati ciuium increpitarent graues penas dedit
ut afflictus prius cruatibus in moreretur. nec tamen bellum
remotum nam multo grauior motus insurrexit. Deniq;
metilius cum romanis milibus orauit ut sibi discedere liceret
dataq; fide et interpositis sacramentis ubi iuxta pactum
arma deposuere. Cum sine metu abirent ab elea hero & sociis
factionis inulti ad truncantur non resistendum aduersam
uim nec precauendum satis dantur modo uiolatam fidem

et per iurium perfidorum uociferantes. Omnes itaq; interfecta
 melius ipse prefectus militum rogando et obsecrando simul
 pollicens usq; ad circuncisionem quoq; iudeum futurum solus re
 seruatur. Ardebat omnis iudea srria quoq; prouincia omnis
 in bellum excitata. Deniq; cesarienses quoscumq; iudaeos habe
 bant inter fecerunt. quod dolore excitati plurimas srrie urbes
 iudei adorsi bellauerunt. nusquam ius nusquam regio nobili
 or erat qui plura diripuerat quasi premia conferens fortitudi
 nis. erat expectaculum miserabile cum inhumata corpora
 sparsim iacerent in urbibus pueris permixti senes. Mulierib;
 quoq; nec propter uerecundiam expectantium munimentis
 quib; pudenda te gerentur relictis. Omnia feda et plena
 specie miserabili que tetrum horrorem exciderent. graues ac
 nefarie crudelitates grauiora tamen sibi adhuc inuicem mini
 tabantur. Erat inmane latrocinium inter iudeos ac srrios cum spes
 nulla salutis esset nisi ut inuicem se preuenirent que enim cui
 ras que non simul iudeos et srrios permixtos habere et dies in
 sanguine. noctes in formidine transigebantur. nec odus nec
 auaritia modus ullus. Nam preter festorum et cultus diuer
 sitatem que in malum publicum eruperat ut aduerso se perdi
 tos uellent auaritia habendi et rapiendi cupido animum inua
 serat ut nulli quem predestudio deputas sent nec parcendum
 existimarent. quid de minore numero cesorum loquar
 Nam preter anthiocenos et sidonios et apamensis difficile quis
 quam populus inhabitantes secum iudeos non persecutus est.
 Geralemim autem et uolentes egredi usq; ad fines proprios p
 secuti sunt. ut sine ulla fraude habirent. alexandreg; uero
 orta inter genoles et iudeos contentione cum hebrei uindicta
 deposcerent. ac raptis facibus congregatum in amphitetrum
 populum gentium munitarentur exurere alia curantem
 alexandrum thiberium prefectum loci in se conuertere ac
 primo quidem concordiam publicam reformare pacis tepta
 tu bat sermonibus. Ubi uero inrideri ab his que sedulo mone
 ri rent aduertit. nec ullo alio modo tolli posse tanta sedi
 tio inuadendi in eos militibus potestatem dedit. qui circum

Latrocinium
 int iudeos ac
 srrios

fusos adorsim maximam per totam urbem stragem fecere cum ali
 os resistentes fugientes alios in domibus latitantes necarent neq;
 ulla subiret uel paruulorum misericordia uel reuerentia
 senum uel mulierum uerecundia. Cesa itaq; iudaeorum ferme
 quinq; milia natabant plateae sanguine repleuerunt omnia cada
 ueribus. Crepitabant flamme seuo per urbem incendio quae
 iudaeorum domibus iniecta uicina simul depascebantur. In
 flexus tamen alexander tandem milites abstinere et recep
 tu canere iubet. uulgitamen ira semel progressa in potesta
 tem necandi nequaquam mitigabatur. Uebant enim scie
 larum suorum supplicia. qui post ihm crucifixerunt diuina
 arbitrum postea discipulos eius per sequebantur pleriq; tamen
 iudeorum gentium plurimi crediderunt in eum. Cum praecep
 tas moralibus operibus ultra humanum possibilitatem profla
 entibus inuitarentur quibus nemors quidem ei uel fidei uel gra
 tiae finem imposuit. immo etiam cumulauit deuotionem.
 Intulerunt itaq; parricidales manus atq; auctorem uitae inter
 ficiendum ad pilatum deduxere reluctantem ceperunt per ur
 guere iudicem in quo tamen non excusatur pilatus sed iudeorum
 amentio coaceruatur. Quia nec ille ad iudicare debuit quem
 reum minime deprehenderet. nec isti sacrilegium parricidio ge
 minare ut ab his qui ad remediandos et sanandos eos sese obta
 rant obtruncaretur. De quo ipsi iudei quoque testantur dicen
 te iosepho historiarum scriptore quod fuerat illo tempore uir sapi
 ens sitamen oportet inquit uirum diuini mirabilium creatorem ope
 rum qui apparuit discipulis suis post triduum mortis suae uiuens
 iterum secundum prophetarum scripta qui ethex & alia innumera
 bilia deo plena miraculis prophetarum. Ex quo cepit congregatio
 xpianorum & in omne hominum penetravit genus. nec ullanatio
 romani urbis remansit que cultus eius experti relinqueretur sinobis
 non credunt iudei uel suis credant. hoc dixit iosephus quem ipsi
 maximum putant & tamen ita in eo ipso quod uerum loquitur se
 mente deuius fuit ut nec sermonibus suis crederet sed loqui
 tus est propt̄ historie fidem quia fallere nefas putabat non
 credidit propter duritiam cordis & perfidie intentionem

hic de iosepho
 com memorat
 qui fecit uerum scrip
 sit.

contra iudeorum
 incredulita
 tem iosephus.

miramodo iosephum
 loquentem ob historie fidem
 et non credidisse
 per duritiae inten
 tione.

ueramen ueritatē pr
 addide testimonio q
 xpiani claruit uerit
 se quem admortem
 quasi sine exceptio
 loquunt. Exadum
 eos templi inuirta
 qui corripiebantur
 nullahabuerunt tem
 ficere quefecerunt h
 illa imperare
 ueritē quinunquā
 ad omnia plena iud
 iudeos etiam h
 & corporis instr
 nequit ab herode
 obductam coniugem
 re os p̄ uicula fract
 rodus aristoboli filia
 re in memor solliat
 do urberoma reuer
 p̄ uic. Cuius iudiciu
 in coniugio adhuc her
 reuerenti marito insin
 quod erat in consilio p
 beatur simul quia omni
 tum quofacilius herodi
 ueritatem adqueuit et
 propinquat. Cognita
 omnem exercitum herod
 nauigant. Unde herodes
 imperatam ueritate indu
 tu belli cesaris mort adu
 ritus. & creditum uerit
 fraude hominum sed di co

non tamen ueritati preiudicat quia non credidit uet bis suis sed plus
 addidit testimonio quia nec incredulus et inuitus negauit in quo
 xpi hū claruit aeterna potentia quod etiam eum principes sinago
 ge quem ad mortem comprehenderant dñi fatebantur & uere
 quasi dñi sine exceptione personarum aut ulla mortis formidine
 loquutus. Exodium quoq; templi futurum adnuntiavit sed non
 eos templi iniuria com monuit sed quia inflagitus ab eo & sacrile
 gis corripiebantur hinc ira exarsit ut interficerent eum quem
 nulli habuissent tempora. Nam cum alu precando meruerint
 facere que fecerunt hic impotestate habebat ut omnia que fieri
 uellet imperare & occisus erat ante mortem ihu baptista ioh
 uir sc̄i. qui nunquam in secundis salutis ueritatem posuerit. deniq;
 ad omnia plena iustitiae docebat quibus ad cultum dñi mutabat
 iudaeos etiam baptismum propter purificationem anime
 & corporis instituerat. Cui causa necis libertas quod per petri
 nequit ab herode frater in uiolata conubiu iura germano
 obductam coniugem. nam cum idem herodes romam perge
 ret & sp̄tū causa fratris ingressus domum cui erat uxor he
 rodias arischoboli filia regis agrippe soror ausus est eam natu
 re in memor sollicitare ut relicto fratre sibi nubere & cum
 de urbe roma reuertis set et consensu mulieris in ita incesti
 pactio. Cuius indicium rei peruenit ad arethe regis filiam
 in coniugio adhuc herodis manente ea riualem indignatam
 redeuntis marito insinuauit ut ad maceruntia oppidum dirigeret.
 quod erat in confinio petrei regis herodis. ille qui nulla suspi
 catur simul quia omnem iam circa eundem inminuerat affec
 tum quo facilius herodiadi pactionis fidem prestaret abligaret
 coniugem ad que uent eius secessionis at illa ubi patrio regno ad
 propinquauit. Cognita patri arethas prodidit qui per insidias
 omnem exercitum herodis bello thetharce populo herodis se ad so
 nauerant. unde herodes querelam cesari detulit sed uindictam
 imperatam a cesare indignatione di substulit. nam in ipso ad para
 tubelli cesaris mors adnuntiata idque iudeis estimatum conpe
 rimus & creditum auctore iosepho aduersum se idoneo quod n̄
 fraude hominum sed di com motione herodes exercitum amisit

ioh. baptista.

Causa necis
baptiste ioh.

& iuste quidem propter uindictam iohannis baptiste uir iustus
quid dixerat ei non licet tibi uxorem habere illam sed ita hec
conteximus quasi uel insuis iudici legitima custodierint apud
quos interierat summi iussa sacerdotum aut avaritia inter-
ceptum aut potiorum insolentia quilibet quod uellentius pu-
tarentur namq; a principio aaron summus sacerdos fuit qui
ad filios suos ex uoluntate di uinctione legitima transmisit sa-
cerdotum prerogatiuam ex quibus per ordinem successio nis con-
stituta sunt principatum sacerdotum gerentes Unde patrio
more conualuit ne finem fieri principem sacerdotum nisi qui
esset ex sanguine aaron cui primum istius modi delatum est
sacerdotum alterius autem generis uirone regi quibus lice-
ret succedere. Deniq; o hias qui usurpauit sacerdotum mu-
nus per fusus lepra temploq; eiectus reliquam etatem sine
imperio exegit. & certe rex optimus fuit sed usurpare in-
licuit officium regionis fuerunt itaq; ex quo egressi sunt ex
aegypto patres usq; ad edificationem templi quod salomon condidit
principes sacerdotum tredecim qui sunt annis sexcenti et
duodecim quo primo quierat princeps sacerdotum usq; ad
mortem perseuerabat nec quisquam in locum uiuentium substi-
tuebatur. postea etiam uiuentibus subrogabantur ergo si
tredecim per successionem adepti sunt sacerdotum quibus
temporibus & aristoboli gratia fuit et non archia iudicum
& regum potestas rursus a salomone usq; ad tempora captiuitatis
quando in syriam populus demigrauit urbe captata temploq; ex-
ustofuerunt sacerdotum principes decim & octo per annos qua-
dringentos sexaginta menses sex dies decem. septuaginta uero
annis incaptiuitate populus fuit postea cirrus cum dimittere
populum patrum de regione assariorum. et templi aedifi-
candi potestatem daret etiam sacerdotum principem ioseph
qui simul abductus fuerat redire permisit ut ritus ueteris
sollemnitatis per adueta sacerdotum scientie reformaretur
ipse igitur & posteris sui quindecim numero uiri a reditu popu-
li usq; ad antiochum euphatorum officio functis per ordinem
successionis & principatum sacerdotum representauerunt

quarta sacer-
dotes fuerunt
et ibi nom-
dicatione usque
ad edificatione
templi.

de ioseph sacer-
dote.

annis quadringentis
supra memorauimus
principem in locum
quilibet fuerit de
domo. unde annis
ab tholomeo filio me-
quitus obseruatio-
nadem male uand-
principis sacerdotum sub-
non haberet sacerdotum
trennio defunctus n-
gauerat legitime
septem annis ciuita-
regressio patrum de-
a quo per iniquita-
iudicium populus re-
prestatem populo pre-
constituere qui per an-
per insidias triphonis
simon frater germanus
tatem tamen successit q-
tam accepimus a quo et
tempore prerogatiua sacer-
aristoboli quicquam r-
ut ueritate esset particeps
et per alexandrum ter-
dem urbe eius mansit sup-
uone sepius etq; dubio
& dicitur uictoria fuit
alexander quipericulosam
hereditatem alexandriam
in & cum munus adu-
populo quod aduersum
lamo fuerit et coniuge t-
gauerat arbitrium sim-

61
annis quadringentis et quattuordecim. primus antiochus quem
supra memorauimus et dux eius lysias occiso foma sacerdotum
principem in locum substituerunt alcimum in sacerdotum
quibus fuerit de aaron genere. non tamen fuit de ipsa
domo. unde annas frater onie per gelis in egyptum perit
ab tholomeo filio melore et deopatra coniuge filio metoris
quiritus obseruationis ad hierosolimitane sollempnitatis simili
tudinem in alexandrie urbis cultibus inseruerunt ut illic
princeps sacerdotum subrogaretur eo quod alci inus legitimam
non haberet sacerdotum successionem atque idem tamen exacto
triennio defunctus nec successorem habere meruit qui abro
gauerat legitime successionis sollempnitatem. fuit itaque
septem annis ciuitas sine principe sacerdotum usque ad hoc tempus
regressio patrum de egyptis ad syriorum demochratiam tenuit
eo quod per iniquitates regum incaptiuitatem se esse deductum
iudeorum populus recognosceret. Et asamoni postea nunti
potestatem populo presidendi ionaten sacerdotem principem
constituere qui per annos septem functus suscepto munere
per insidias triphonis finem inuenit uite. in cuius locum
simon frater germanus tamquam iure hereditario per elec
tionem tamen successit quem generi insidus inter epulas extinc
tum accepimus. a quo et filium hircanum quem fuge periculo ex
emerat prerogatiua sacerdotum demigrauit. hircano autem
aristobolus qui etiam regnum memorato adiunxit muneri
ut utriusque esset particeps. et aristobolo alexander substitu
tis penes alexandrum tenere regnum et sacerdotum usque ad
diem uite eius mansit supremum. per septem scilicet et uiginti
annos sed plerumque dubio statu. Nam lanceps inter ipsum
et demetrium uictoria fuit et odium inmane ac uibus moriens
alexander qui periculosam filius suis cerneret odiorum suarum
hereditatem alexandriam coniugem suam exercitum usu impe
rii et communum ad salutudine consiliorum gratiore tamen
populo quod et aduersum uiri se uicium periclitantibus frequenter
seditio fuerit et coniugi temperamento regni preesse uoluit
gubernaculo arbitram simul statuens. Cui nam potissimum filio

de aristobolo
in remotis
locis regnum
agente.

de hircano.

coniuge

summum sacerdotium committeretur illa hircanum patri sub
statuit in sacerdotium uel propter senioris aetatis prerogati
uam uel quod lentiore quam fratres ingenio. Nulla super
regni negotiis matri uideretur molestias excitaturus aris
thobolo. nihil publicorum commisit officiorum. sed ille
uiuente matre egritudinis tamen eius occasione in remotis
et munitioribus locis regem agebat quo offensa mater et h
cani querellis anxia uim morbo aluit. nec ultra nouem annos
imperu progressa omnium hereditam hircanum reliquit
non quo seruaturum presumeret sed ne indignum iubar
aut usurpatoris insolentiam iudicio prosperiore accenderet.
uerum alexandriae mors equam hircano sacerdotium regnumque
ademit nam bello uictus ad munitiora se contulit. retentisque
et filis aristoboli quos in castro inuenerat amplexatus est
mutare conditionem ut ad aristobolum potestas omnis tran
siret et sacerdotium ipse priuatus in domum aristoboli concede
ret nec tamen diu conterritus fuit aulam regiam priuatis
mutasse debet nam excitatus ab antipatro. primo in arabia
contendit uelut contestatus patri iniquitatem. deinde ubi
infirmum sibi aduersum romanos quos in sui societatem per
scaurum aristobolus inlexerat arabi regis auxilium aduestit
pompeio uenienti querimoniam detulit. unde ludentem aris
thobolum anno iam tertio imperitancem bello percussit aucto
ritatem cepit atque ante uictoriam custodie dedit. super quoque
eius populo et capta urbe captiuum ipsum cum filis romam
dirigi precipiens. hircano sacerdoti dignitatem refudit
atque eum presidere ciuibus absque diademate tamen regni
que in filis statuit largus quidem honoris sed consultor que
tis ne frater ne insolentiae spiritus turbaretur. ita aristobol
lus captus licet hircanum tamen regno exiit qui quatuor
et uiginti annos postea maiore usu quam nomine in potesta
tem exiit. nec tamen is uite finis hircano qui potestatis
fuit. nam reliquum tempus de decoris cessit ut supra
memorauimus. siquidem superatus prelio partis eufratem
trans gradientibus captus et archigono aristoboli filio

in potestatem datur
erum ne miserabilis
in partem quoque
de se barbaris prebu
ret cuius coniugio
reuerit ubi primus
insidiarum uelume
crimine quod potest
natus herodes reg
et prodite patriem
menio tribus men
ores in sacerdotium
isse prospere accep
casus dedisset tam
in simulationibus te
decem annos agente
exito dedit. suspect
populi totius gratiam
itaque antea quem iam
tum subrogare reli
quibus nihil suspitum
non potuerat quem am
in huiusmodi ordinatio
et consuetudinis angust
quodam modo mostali
elevationum quam gratia
lenior sit in rebus secun
ferre beneficis. Igitur
peruenit quadarchelao
tauerunt atque inde us
titi fuerunt sacerdotum
centum et septuaginta
pene paucos etiam in
tum principibus non pe
quia non omnes ex as

in potestatem datus. truncatis quoque auribus nec sic quidem
 et umne miserabilis impleuit aceruitatem. nam post illum
 in partiam quoque obductus exsul debilis senes ludibrium
 de se barbaris prebuit et cognito postea quod herodes imperita
 rei cuius coniugio ariannæ neptis sua potiebatur in iudeam
 reuertit ubi primus summa honoris specie susceptus. quod
 insidiarum uelamen obtenderetur. haud multo post ad ficto
 crimine quod potestatem repetere uellet interemptus est
 nactus herodes regnum quod a romanis pro oppugnate
 uel prodite patri mercede acceperat in locum archilgoni. qui
 triennio tribus mensibus tenuerat imperium substituit succes
 sores in sacerdotum nam a samonei generis quos clarioris fu
 isse prosapie accepimus sed ignobiles quosque quos libido aut
 casus dedisset tamen fatigatus alexandriæ precibus. socrus ut
 in simulationibus territus ionathæ coniugis se fratrem septem
 decem annos agentem sacerdotem creauit quem mox ipse
 exitio dedit. suspectum imperu quod circa eum ingentem
 populi totius gratiam in dies uideret adulescere post habito
 itaque anhelò quem iam ex in nobilibus ante ionathen in sacerdo
 tum subrogauerat reliquos per ordinem huiusmodi elegit de
 quibus nihil suspectum haberet. nam quod in ad sine perpeti
 non potuerat quem ammodum non caueret in alienis. similia
 in huiusmodi ordinationibus archelaus sequutus paterne speci
 ei consuetudinis angustioris animi tenuit sententiam more
 quodam in sito mortalibus ut apud eos minus suspecto sit ignauia
 ebetiorum quam gratia bonorum. Cum infirmus animus in so
 lentior sit in rebus secundis prudentior autem nouerit uicem re
 ferre beneficis. Igitur a regno herodis usque ad romanorum im
 perium quod archelao de iecto iudeam reliquis quintus ad so
 tra uerunt atque inde usque ad templi excidium et triumphum
 uti fuerunt sacerdotum principes uiginti et octo. per annos
 centum et septuaginta sane apud plerosque eorum dignitas sola
 penes paucos etiam ius potestatis fuit. licet igitur in sacerdo
 tum principibus non per se ueritate legitimi generis successionē
 quia non omnes ex aaron. neque ex filis eius qui in eius subroga

Nactus
 occasione
 adeptos.

Archelaus

A regno hero
 dis usque ad ro
 manorum impe
 rium quod fuer
 principes
 sacerdotum

Cauendu
 ualde

d. 2. festo

ti locum formam prescripte dereliquere successione. Ceteris
itaque cum avaritia aut perfidia suorum corrupta essent maiorum
instituta violata iura regionis conuulsa antiquitatis praesidia
non in merito eos diuina deseruit opitulatio. Ex quo tanquam in
uacuum populum omnium iustiarum genere processum ut sedi-
tionibus domesticis in se ipsos manus uerterent latrociniis graui-
afflictaerentur ac terribilissimos sortirentur iudices. ut improbi
nequiores succederent. Denique albinus theterrimus habetur
superiorum sed falso successore inter bonos praefatus qui
faciem belli extulit. preliumque inter romanos et iudeos accen-
dit quae causa supremo templi & urbis excidio fuit. namque
certus ubi ardere iudeos conperit belli furore qui summam mi-
lariae regendam in partibus syriae a romans suscepit. X. mo
anno imperii neronis mouit arma ut militum romanorum quibus
erat custodia commissa cohercende insolentiae & pacis tuende
necem ulcisceretur. Congregatisque etiam sociorum auxiliis
iudeam ingressus urbem cui nomen habulon dilapsis metuim-
lis plenam diuitiarum quas ad superiora montium confugien-
tes domini secum auferre nequiuerant diripi ab exercitu passus.
Admiratus quoque publicorum operum pulchritudinem incendi-
iussit. & quasi hoc parum ad uindictam fore & ioppen premis-
so exercitu nequis fugere sese exitu subduceret terra marique in-
rumpentibus quae destinata fuerant occupauit necatisque octo milibus
uirorum et quadringentis ferme amplius. ubi praeda rapinae
cessit. Ex ista ciuitas uicina quoque cesareae populatus diripuit
inuenta uicos incendit cuius infregit impetum seclforis egressi-
entibus cunctis obuiam cestio. quorum fauore & gratia delin-
in munem cladi urbem reliquit. feruebat in his locis congre-
gatio latronum sed adueniente exercitu in montes concesserunt
qui conferentem signa gallum prepositum duodecimi ordinis
adorsi fortiter exagitauiere. ut ducentos ferme romanorum
occiderent. uerum ubi superiora locorum occupauere neque
peditem comminus potuerunt latrones pati & fugientes ab
equitibus facile circum uenti necantur. Cestioque supra duo
decim milia pauci fugati qui in arduis montium potuerunt

latere et omnis a latrociniis regio purgata. Gallus in cesarea
 reuertit. Cestius cum omni manu antipatridem perrexit.
 Quibus non mediocrem iudaei coaceruauerant multitudinem. sed
 prius quam confererent manu per diuersas dilapsi regiones & ui-
 cus direptioni et igni dereliquerunt. Iudaea quoque uacua incola-
 rum repleta & incensagali atque ab hierosolymis quinq; ginta sta-
 diis aberat. ubi romanum exercitum suscepit in conspectu po-
 sita sabbati celebritate quod ueteri cultu & sollemni obseruatio-
 ne imitabant. Tanto impetu in romanos prosiluerunt ut om-
 nem exercitum auerterent nisi equites subuenissent. Pediti-
 bus laborantibus cesi romanorum quingenti et quindecim uiri.
 sed omnes grauius periclitati. de iudeis autem duo et uingenti
 bello amissi. quod loci emicuit uirtus monoliam huius et henecel.
 qui cognito quod a iudeis in romanas acies insurgeretur. a fron-
 te egressi reppullere. plerosque coegerunt in urbem redire. si-
 mon quoque ascendentes romanos propinqua urbis impedimentis
 exiit. Unde cestius in regione sese triduo tenuit. Quae mora
 circum fusi hostes & in superioribus idingressus speculabantur
 uniuersos nequis impune intrumperet. quod considerans sine
 multa clada partis utriusque temptari nequi remisit suos agrip-
 parum. lorchium. et phelam. quid dicerent populo uenabile quid
 quid ab his esset aduersus romanos flagitu commissum si modo
 in reliquum positas armis sibi consulerent. Aestimans quod uel
 uniuersis succedendum crederet. ut proelio renuntiarent uel
 partem caeteris auellendam et contra seditionis molu. ne eorum
 alterum procederet legatos ad orsi. phoebum interficere. lor-
 tius autem excepto uulnere uix potuit euadere. Uidens cestius
 huiusmodi in urbe contentiones. quibus alii in legatos insurge-
 rent. alii romanos urbe recipiendos suaderent. intrumpere
 conatus. uique hierosolimam resistentes repulit. Et ipse ad ter-
 tum stadium memorate urbis cum exercitu adpropinquauit
 atque illic exegit triduum. Quae die impetu facto ingres-
 sus belhesdam ilico incendit & cenopolin. & contendens ad
 superiora urbis refugientibus in interiora in seditionis inrum-
 pendum in urbe putasset. Haud dubie omnibus bellum esse

de agrippa
 rege.

solutum. deniq; plerosq; ananus ionathe filius collocauerat
ut inuitarent romanos uocibus suis quasi portas reseratur.
sed dum cestius urbem reuocatur a prisco ex plerisq; centurionibus
qui corrupti a flore bellum adulescere cupiebant uel parum
credidit ananus cum suis muro deicitur quibus a sua refugientibus
locum eorum seditiosi occupauere romani. Quinq; diebus tem-
tantes diuersos aditus cum impossibilem sibi cernerent inruptu-
nem electis ualidioribus quibusq; & sagittarius a septentriona-
li latere templum periebant. Iudei quoq; non feriebantur pre-
liantes fortiter. Et repulsis crebro hostibus elatiores ad postremum
tamen multitudine sagittarum uulnerati. alii percussi et ter-
riti. Cessere romanis murum suffodere portam incendere tem-
pli. Adorsis magna seditiosis formido incesserat & quedam ma-
nim consernatio. Deniq; plurimi quasi continuo perituri urbis
excidiose se subtrahebant fuga. nec consistere ausis dederant po-
pulo confidentiam ut discedentibus eis quorum circum uallatus
fuerat multitudine tanquam iam liber. et quadam exutus in-
proborum obsidiose circa portas sese effunderent. Quibus aper-
tissime recipere cestium quasi non oppugnatum urbes et defensum uenis-
set. sed ipsum quoq; cestium subito quidam inuasit stupor ut nec
disperatione inproborum. nec studium plebis intueretur.

Quis paulisper ceptis incubuisse & bellum depulerat urbem ceperat.
Sed aduersa quantum intellegi datur in iudeis uoluntas di-
minuentem belli exitum conperendi nauit donec conplures ac
pene uniuersos iudaice gentis ruina inuolueret. Expectabatur
ut reor ut in omne nefas scelerum inormitas cresceret & impieta-
tis incremento supremorum ad equare mensuram flagitiorum.

Quid fuit illud quod quum urguere debuerit cestius subito exercitum
reuocauit soluitq; obsidionem. Quare pentina contra expectata
com mutationem rerum fracti animi bonorum et erecta latrones
sumpsere fiduciam atq; a fuga ad insequendum regressi inuadunt
posteriora agminis multosq; illic confuse ruentes equitum et pedi-
tum abtruncauerunt. Et iam inclinauerat dies undem & uens cestius
noctis propinquitatem & tenebrarum caliginem. quibus ampli-
us fiderent ignari locorum quo incertus regionis undiq; ur-

gerant uallum ante urbem constituit. sequentiaq; die cum hostem
 relinqueret in sese armauit. ut discessionis eius causam. metum
 arbitrentur. Circumfusi itaq; a lateribus a tergo postremos ce-
 dere incedentem exercitum iaculis infestare. inconfertis missa
 telorum uis aut facile frustrari. si quis referre audebat pateret
 uulneri. Siquis conuesterit sese ad infestantem. a suis relinquitur.
 ab hoste claudi. Multa enim semper est qui sequitur. quam
 qui precedit. Quia hic pectus tegit. ille hostem terga suade tegit.
 Vehementer itaq; urgebantur romani tamquam obsessi. qui ob-
 sessu uenerant. nec iam sustinere aut periculi poterant armorum
 pondere ipsi grauari. Et hostibus uelotioribus quos nece consequi
 facile erat. Et metus summus neacies inrumperetur. Iniqua
 ergo cestaminis conditione nocere hosti nequibant. cum ipsi grauer
 afficerentur. herebat cestius consiliu incertus. cum pro totum iter
 conteri suos uideret. Et ampliusq; afflictis militie primioribus
 substituit biduo. quasi fessos reperaturus. Sed cum magis ac magis
 augeri numerum hostium cerneret. Et omnia in circuitu referta
 aduersarius sibiq; officere commoraretur. eo quod plures quae
 congregarentur. Tertio die conpendium querens. transitus fa-
 cilioris. inpedimenta agminis amoueri precepit. Cetera iumenta
 pleraq; uehicula comminuta. aliaq; huiusmodi quae oneri magis
 quam usui periculis erant consumpta. aut generatelorum quibus
 reb; amplius terrebantur. ne aduersum se hostem suis subsidiis
 armarent. Quod ubi aduerrere iudei fugam potius a romanis
 quam bellum parari. occupare itineris angustiora diffusioribus
 locis minus stare. prohibere a fronte coacta a lateribus urgere
 a tergo cogere. in precipitium in quo undiq; conclusi aut lapsi de-
 ciebantur. pleriq; obtexere caelum iaculis aperire agmen sagit-
 tis. numquam remisso officio & sola aduersariorum pernicie.
 Tam nec ipsi pediter sustentare poterant. Equibus uero maius pericu-
 lum qui preupta saxorum ac lubrica labentibus equis deuolue-
 bantur. nec ordinem seruare poterant angusto inpedimenti tra-
 mite. Ex altera parte rupes. ex altera precipitia. et fuge locum
 & defensionis negabant. Iudei contra spem uictorie amplius ac-
 cendebantur. imminebant fessis instabant herentibus. insultabant

iudeorum
 impetum
 sup romano
 rum exer-
 citum.

Dolus fuge roma
nox ppi macu
iudaeoz

desperantibus et prope omnes romani exercitus delesent copias
nisi nox superuenisset cuius tenebris bellum impeditum quam ro
mani in proximo. cui bechoron nomen egerunt ita ut iudei cir
cumfusi undiq; undiq; specularentur locorum exitus nequa
romani delaberentur. Cestius a pesto itinere diffugiens dolo
fugam temptavit. Quadraginta itaq; legit viros quibus eua
dendi desperatio contemptum mortis infuderat eos constituit
inmunitionibus precepto ut tota nocte cum strepitu maximo of
ficia pretenduntium uallo circum sonarent ne iudeis proficiscen
tis exercitus adparatus aliquibus inditis solitis manifestaretur.
Quibus sese ipsi quicumq; turbantur prodere solent silentio autem
egrederentur uniuersi nihil suspectantibus iudeis qui solemnes
custodiarum strepitus auderent ex quibus omnes in loco manere
romanos arbitrarentur. Hac fraude eduxit exercitum cestius
etiam confecerat stadia triginta usus paucorum in rebus dubissi
dem qui perituri gratis prestare socis pericula sua quae per dese
malebant et quidem nox dolum texerat sed dies prodidit.
Nam ubi luce diffusa res apertesunt & omnis locus in quo inhabi
tauerunt romani uacuis apparuit impetu facto iudei in hos
primum quorum simulatis officis decepti fuerant irruunt.
Leuiq; negotio delectis quadraginta uiris exercitum ^{secunt} qui & nocte
plurimum spatium confecerat & per diem pperatius iter urgebat
ne noctis iam periculis inuolueretur. Plena erat uia impedim
torum quae fugientes romani derelinquebant. ne inusto quisquam
sub fasce moreretur passim iacebant uasa utensilia uel etiam bello
necessaria arco ballistis arietes ceteraq; instrumenta in excisione
urbis aduecte quae sequentes iudei praeteribant ne essent more
reuerentes colligebant ut his aduersum romanos hucerentur
quorum socii dimisissent. Secuti enim usq; ad urbem antipatri
dem. postea quam praeter gressum offendere omnem exercitum
romanorum & comprehendendis per lapsa reorquent uestigium.
Captantesq; spolia cesorum cum triumpho & ymnis hierosolimam
regrediuntur. Quibus tantum laetiae cesserant ut paucis
suorum amissis quinq; milia peditum de exercitu romano &
trecenti equites extingeretur. Quod gestum est duodecimo

quinq; milia pe
ditum et tre
centi equites
romanorum
cesos autem

uno imperatoris
illuculatio erat na
estis federum nam
eripere gestarent
ms. custobarus et
regis agrippe. hi
ut ad honorem ma
cipit nec quod postu
Causim belli florum
mabuisse. ut inopi
si conueniretur
lo quam implacatur
rum odia sed neq
) nec enim mandata
excitata minucur
male gestis rei conse
metuentes suspecte
confortum interficer
quoscum urbem incol
iam dudum procurau
rentur. nequid per
sum mosane silenti
stus inodi tractatu
maxima iudeorum
no omnes adorsi perem
fuit ut preuenti ab
maritatus eius exemp
colerat quod in ceteris
maqq; popularentur
iudei tempore adorsi
candos arborantur.
dehabet apud salu
constituentes tribula
gentem tribulid
gentibus quia promp

anno in per ueronis . ut supra memorauimus . Sed non omnium iudeorū
 illa exultatio erat . nam fuere qui se post illam pugnam . non pugna
 cesti . sed erumnam quasi de supremo periculo nauigi mergentes
 eripere gestarent . atq; enacare decuitatis naufragio ac proete
 ris . custobarus et saulus fratres cum philippo principe militiae
 regis agrippe . his fugientes ad cestium . sese contulere presentes
 ut ad heronem in achaiam dirigerentur . Quod cestius uolens ac
 cepti nec quod postulabant abnuitt . ut per ipsos cesari doceretur .
 Causam belli florum fuisse . Sibi uim maxime necessitatis bello
 incubuisse . ut inopinata conspirantium multitudinem exerci
 tus conueniretur . Quem magis consilio ducis ereptum pericu
 lo quam implacatum liquere temptasse cestium sedare in flo
 rum odia sed nequiuisse . Itaq; incidisse bellum non intulisse .
 Haec enim mandata erant . ut commotione omni cesaris in florum
 excitata minui circa se speraret cesaris offensionem . quam
 male gestae rei conscientiam . cede exercitus . ut damasceni
 metuentes suspectae societatis contagia propter habitationis
 consortium interficerent iudeos in gymnasio congregatos .
 qui secum urbem incolebant . Quid illi uel suspicionem uel dolo
 iam dudum procurauerant . ut agentilium celeberrimis segrega
 rentur . ne quid per noctem nouerent . uel ut exitio soli paterent
 summo sane silentii misterio . ne ad uxores quidem suas conatus
 istiusmodi tractatus merere . Quoniam ipse quoque ex parte
 maxima iudeorum cultibus admiscebatur . angusto itaque in
 omnes adorsi peremerunt iudeorum decem milia quod facile
 fuit ut preuenti ab armatis in hermes perirent . equidem in
 manitatis eius exemplum reddens schitoboli etiam in manus pre
 ces ferat quod incitatos damascenos reor . Nam cum iudei sint
 maqueq; popularentur . uenerunt schitoboli atq; illic inhabitantes
 iudeos temptare adorsi aduersarios experti sunt . quos sibi se
 cundos arbitrabantur . Quoniam more ingenui humani prepon
 detabat apud eos salutis cura necessitudinis . In secundis igitur
 constituentes tribula . & collegum preferunt inhabitantium
 societatem tribulibus cladem minantur . quod suspectum
 gentibus quia promptioribus studiis odiorum in suos ex equitio

iudeorū
 x mil per
 emptos .

praeendebatur. ne simulationis specie dolus adornaretur.
 Ad quam urbem incautoribus incolis noctu adorarentur. prostratisque
 omnibus gentilibus apud iudeos sibi gratiam reconciliarent.
 Hac per hoc si uellent fidem suam etiam circa gentiles probare. cui no-
 minim generationes sua urbe exciderent. uicinumque peterent neminem.
 Quo factopbiduum qui euerunt scitopolite ut postea iudeorum suspec-
 tionem deponeret indueret securitatem. Testa nocte cum iam pro-
 sumpta fides gratiae remouisset custodie sollicitudinem incautis et
 et dormientibus uis inlata decemque et tribus milibus hominum ne-
 catis quaecumque etiam habuerunt direptesunt. Expositionem exegit
 simonis passio acerua uisu et auditu miseranda sed rei nouitate memo-
 rabilis. Erat in populo iudeorum saule haud ignobile gentis patri ani-
 mi audacia praeditus et corporis fortitudine quarum utramque in exi-
 tum tribulium suorum exeruit. qui plurimos de populo aduentum
 iudeorum crebro incursum peremit. ac si forte conspirata adessent
 solus sustentare aciem et conglobatas solus auertere solitus erat.
 nodus ac mora belli et plerumque desperatis rebus conuer exhibebat
 hanc cibilibus aduersum suos. Scithopolitani incolatus militiam sed
 nonductius cognato debite sanguinis uindicta defuit. Namque ubi
 fracta fides scitopolite circum inuentas qui ex conposito ad nemus se
 se contulerant instare bello atque ingruere ceperunt. Etiam filios ac
 parentes simonis delata multitudine caelerorum. et minus lucul-
 entibus ceteris petebant. Uidens simon innumerabilem multa-
 tudinem facili negotio superiorem ut ductius tolerari nequiret gla-
 dium exstraxit atque in hostem conuersus clamabat dicens.
 Digna scitopolite factas recipi meis. qui cognatorum necem quam
 uobis impenderem beniuolentia testificatus sum. et fratrum
 sanguinem uobis obsidem dedi gratiae quibus iustius perfidia tribu-
 eretur. Nunc dum in alienigenis fidem defero in domesticos amicos.
 Prodidici etiam liberos parentesque quos a uobis tamen necari non o-
 portebat si mercedem sceleris estimaretis. Moriar igitur sed
 iratus omnibus nulli amicus qui circum uenerim meos. et propriis
 manibus ultionem de me prius expebam. Peremis ociosos religio-
 nis et fidei consortes. recognosco sceleris mei debita. Solum
 tantum digno sacrilegio parricidium. ut easit et proflagatio poe-

et tribus milibus
 iudeorum dolo
 entium
 de simone gestu
 aceruum ac memo-
 rabile minus.

ad uirtutem gloria
 in postea conuertitur
 non in uirtute
 ceteris dementis parricidii
 obtentum in liberos
 seruicia mixta
 die transuertitur
 prope potest. inter ue-
 ritate delecta coniuge
 tanta parte in ipsa mor-
 talem praenire
 de funerum suorum
 omnibus quod nemin-
 de ream ut omni-
 sibi mortem propriam
 ueniens obsequium
 nem. Sed quia fidem
 dignus exstitit. Et
 postquam ne-
 trago eductum
 mus schenam
 unichenam in
 fugatis impleret
 praesens. grauis
 sed bellorum supremam
 uoluptatem alienitate
 atque aduersum rei publica
 quod incurra ducis potius
 eadem rei publica roma-
 aut itum sed itur que
 tatis praesens ut supra
 sed distenditur animi
 belloque conficiendo legem
 ferua excidia ut nero
 consilioris uoce salubri

& ad iram gloria. ne quis se iactet alius sine eorum uulnere. In me
 ipsum postea conuertetur dextera mea ut uideatur furoris esse quod
 morior non inbecillitatis. Ne quis insultet cadenti. Situ in dex parri
 cidii clementia parricidium sacrilegi. Haec locutus conuertit
 obtutum in liberos parentesq; & indignantibus oculis cum iam mi
 sericordia mixta ire succederet. ad reptum emediopatrem. gla
 dio transuerberat. Post eum mater adtrahitur. ut in efferet qui
 pro nepotibus interueniret. offest se per ordinem uolens uxor ne
 tanto delecta coniuge superuiberet. Occurrunt filii ne degeneres.
 tanto patre in ipsa morte iudicarentur. festinabat ictu celeri
 hostem praeuenire. Omni itaq; perempta familia stetit in me
 dio funerum suorum. et tamquam triumphatus domesticis passi
 onibus. quod neminem de suis alieno gladio uidit perire. eleuauit
 dexteram ut omnes uiderent ac formidabilem cunctis subiciens
 sibi mortem proprio uictor sese transfixit mucrone. memorabilis
 iuuenis ob egregiam fortitudinem corporis & animi magnitudi
 nem. Sed quia fidem alienigenis potius quam suis delulit. tali
 dignus exitus fuit. **EXPLICIT LIBER SECVNDVS. INCIPIT LIB. III.**

Fra postquam neroni nuntiatas in achiae partibus sito quo
 trago ediorum cantu meditatione contenderat. ut pluri
 mus schenam referret nescias quo magis turpis utrumq;
 in schenam imperator prodiret. an quod in schenam suis
 flagitiis impleter. quitur parezorem canendo & parricidio re
 presentaret. grauis eum inuasit morbus. non illa duorum similia.
 sed bellorum suprema pestimescentem. Ut aliquando atheatra liu
 uoluptatum ascenitate parricidalis amentie furore resipisceret.
 atq; ad curas rei publice conuersus in trase fremere et desere.
 quod incuria ducis potius quam uirtute aduersariorum tantam
 cladem res publica romana acceperit. tentabat quidem simulare
 audaciam. sed redarguebat timor. & quasi speciem magna nimi
 tatis prelexere ut supra erumnam negotiorum mentem haberet.
 sed discendebatur animi sollicitudine quem demencie ignominie
 belloq; conficiendo legeret ducem. Urgebat iudeam ultime cladis
 futura excidia ut nero regalem personam indueret. et prouidi
 consultoris uoce salubrem exprimeret sententiam uespasianum

solum esse cui summa militie orientis imparibus iure committere
tur uirum ab aboliscentie militie triumphalis in ueteratum sti
pendisq; in pacatas gallias germanorum tumultu & ferociage
nui nam temeritatis in bellum se lapsas pace diuturna composue
rat. Britanniam quoq; inter undas adhuc latentem romano
imperio armis adquisierat. cuius triumphatae opibus roma
tior. gladius consumptior. nero flagitior estimabatur.
Itaq; quarum gentium bella non uiderant subiugatarum tro
pea celebrauerant sub hoc duce. Iterum dico nero terribiliter
nero metuendos potens foris domi tutus equitatis inter se uespa
siam fide ac fortitudine quantus iste uir cuius armis uicta nero
nis apud exteris gentes abscondebantur ut ludibrium reru
humanarum & ueritate in puritatis obprobrium triumphis
quoq; inlustraretur. Conpreliendum itaq; in multis romanis
esset confinis. Uespasianus ex omnibus eligebatur cum bellum
depositum foret. Uespasianus proceris sociebatur ne uel publi
cus super esset hostis uel domesticus subriperet insidiator.
Dignus qui stipendius militis regnum preueniret ducebat fidem
prefererat uir tutem inuitus misit hunc nero qui sibi aufererat
presidium sed ardebat futuris scelerum penis suorum ut se tanto
dissociatum committat uicis in ermen relinqueret. numquam
profecta galba adspirandi ad imperium studia usurpauisset nisi
uespasianum absentem conperisset. Sed procurauit hoc ut in
syrriam dirigeretur uir qui iudeorum insolentiam supreme
gentis ex cadio captiuitatis que de decore labefactaret. Et neronis
auxilium destitueret licet nullius uirtus statutis adferre possit
celestibus impedimentum. Demens tamen cum iudeorum bello af
flictam romanam exercitus ualidam manum cognouisset aduersus
xpianos insurrexit ut ei debitas finis adpropinquaret.

INCIPIT PASSIO BEATISSIMORUM MARTYRUM PETRI ET

**PAYLI QUI PASSI SUNT ROMAE DIE TERTIA KALEN
DAS IULIAS**

Illis diebus erant rome
petrus & paulus doctores xpianorum sublimis operibus danti
magisterio qui uirtute suorum operum neronem aduersum
fecerant captum magi symonis delatamenti qui sibi animum